

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:
Pe un an . . . . . 2 fl.
Pe o jumătate de an . . . . . 1 „
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu
și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Măcelarilor nr. 21).
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Procesul nostru de presă.

Drept întregire a amănuntelor date de noi în pripă în numărul trecut, publicăm azi mai pe larg vorbirile ținute cu acest prilej, anume a procurorului ca acusator (pîrîtor), și a avocatului (apărător.)

După-ce s'au plinit celelalte formalități, adică alcătuirea juriului, cetirea articolului împrișinat, și luarea protocolului cu acușaii, a urmat

Vorbirea de acușă, a procurorului Dr. Lázár.

Eată cam ce a atins acest aprig prigonitor al ziaristiceii române, în vorbirea sa.

Zice că numai din lipsă formală ia cuvântul, fiindcă astfel cere legea, dar' în cazul de față nu ar mai fi trebuință să-și dovedească acușă, deoarece-ce articolul încriminat vorbește de sine pentru osândire.

Se întrebă apoi că unde s'a scris articolul acesta, în Ungaria sau în Basarabia cea alipită la Rusia? E în articolul acesta vorba despre învățarea limbii oficioase a statului, sau despre însușirea limbii rusești apărute în școalele populare române? Cetățean ungar a scris articolul acesta, sau unul care n'are nici patrie, nici țeară? Acușatul a avut el: oare în vedere vre-un bine obștesc sau privat când a scris articolul acesta? A trebuit oare ca pedagogul să vină în lovire cu cetățeanul ungar? Răspunzând la aceste întrebări, arată că articolul s'a scris în Ungaria, țeara care a „slobozit“ (?) pe iobagii români, făcând din ei „domni“; spune că în articol e vorba de învățarea limbii maghiare, care tocmai în folosul naționalităților nemaghiare s'a introdus în școale ca studiu obligat. Arată mai departe, că articolul e scris de acușatul George

Petrovici, învățător în Tornia, și prin urmare cetățean ungar, și se întrebă că în ce stare a scris acușatul articolul, ca cetățean sau ca învățător? Căci ca învățător ar trebui să se bucure de înaintarea ce-o fac copșii în școală, — și aduce aci o sarcină bună de laude învățătorului Zabb, învățbitul cu Petrovici, pentru-că acela ar fi făcând mare spor cu copșii, în învățarea limbii statului, — ear' ca cetățean, are datorința să crească „patrioți“ buni (înțelege: Unguri buni). Din toate acestea deduce apoi, că acușatul n'a avut vre-un bine obștesc în vedere scriind articolul împrișinat, ci singur numai rîvna de a deveni martir a putut să-l îndemne. Vorbește în sfîrșit despre vorbele: „Iăcomia banilor lui Iuda“, „vînderea aceuia, din a cărui sudoare se susține“, „celui mai neîmpăcat dușman al seu“, se provoacă la rînduile din patentă de presă, care privesc pedepsirea redactorului și a editorului și cere osândirea tuturor acușaiilor.

Vorbirea de apărare a dlui avocat Dr. Ștefan Pop.

Ne voind nici unul dintre acușaii să iee înșși cuvântul întru apărarea proprie, și lăsând această sarcină singur apărătorului, avocatului Dr. Ștefan Pop, acesta fi apără în următorul chip:

Onorat tribunal! Stimaților domni jurați! Fiind curtea cu jurați astăzi alcătuită numai din bărbați învățați și în mare parte chiar din oameni cunosători de drept și lege, am așteptat ca dl procuror să-și țină acușă cu dovezi luate din lege, să se ocupe în față d-voastre de drept și de dreptate, dar' nu se se folosească numai de vorbe fără nici un înțeles.

Eu, domnilor jurați, nu vă voi vorbi la inimă, ci voi cerca să vă arăt cu legea și cu dovezi de drept nevinovăția acușaiilor.

Domnilor jurați! Acușatorul public pune în sarcina acușaiilor o faptă grea, așțarea la ură în contra naționalității. Eu am cetit și am rēscetit articolul împrișinat, dar' nu am aflat nici urmă de ură de ne-am și cu atât mai puțin provocarea de-adreptul la ură. Cu totul altceva se cuprinde în acest articol. Și anume, învățătorul Vasile Zabb, pe care dl procuror află de cuviință a-l lauda, fi scrie învățătorului G. Petrovici o scrisoare, în care îl provoacă să-i trimită în termen de 3 zile banii pe care i-a luat pe nedrept, căci altfel va face contra lui arătare.

Acestea l-au îndemnat pe acușat să scrie articolul din întrebare; înscărbirea omului de omenie, onoarea vătămata a omului cinstit sînt cauzele acestui articol, ear' nici-decât scopul de care este acușat. Dl procuror nu vrea să socotească acestea, căci d-sa vrea cu tot prețul să aibă un vinovat. Cine poate sta înșe la îndoeală, că acușatul n'a scris cu gând de a provoca la ură? Cine poate cu inima liniștită zice, că învățătorul Petrovici nu a avut alt scop, decât batjocurirea neamului maghiar?

Articolul împrișinat fiind răspunsul cuvenit la scrisoarea vătămătoare a învățătorului Zabb, poate că va cuprinde vătămăre de onoare pentru acesta, dar' la nici o întemplantare aceasta nu e atacarea statului ungar, primejduirea nației maghiare, cum susține domnul procuror.

Domnilor jurați! Dacă veți ceti cu luare aminte atât §. 172 din codul penal, cât și articolul împrișinat, și dacă adevăratul lor înțeles îl veți pune în legătură, sînt sigur că nu veți afla în acest articol păcatul de care e învinuit

Și aceasta cu atât mai puțin veți afla-o, dacă vă voi spune, că învățătorul Zabb nu a primit suma de 25 fl. drept rēsplată pentru sporul făcut în învățarea limbii maghiare, ci cu totul pentru alte celea. Aceasta mi-o do-

FOIȚA.

AI VREA?

Venită cu noroc în lume
Așa frumoasă te-ai făcut!
Îmi pari un chip crescut din marmor
Ear' nu cu lumea dintr'un lut!

Cuceritoare ca ne-alte,
Tu lași în inimă rănit
Tot muritorul tiner, care
Te-a întâlnit, l'ai întâlnit.

O cât de fericit acela
Pe care tu-l vei îndrăgi!..
Robi mulți ai tu, cari cu mândrie
Se socot fie robi a-ți fi

Iubindu-te pe cât o seară
Senină, dulce, de April...
Ai vrea să ai în mine robul
Cel mai fidel și mai umil?

Ioan Moța.

Țiganul vîntător de urși.

De Aron Boca Velchereanul.

În o iarnă friguroasă,
Sufia vînt, era ger mare,
Cula ese din colibă,
Desbrăcat și flămînd tare,
Și se uită spre pădure,
Și îi vine lui în minte:
Nu-i de foc, nu-i de mîncare,
Ce voi face Doamne sfînte?
Stăi Doamne dragu! îndată,
Eu mă duc la domnul meu;
Si-i spun toate, ca să știe,
În ce stare mă-aflu eu.
Și mă leg să fac ce-a zice,
Numai să-mi dea mîncare,
Ca să trăesc cu purdaniei
Pîn' va sosl luna, care
Se numește Maiu, și-i caldă,
Care nouă este sfîntă,
Cînd es păcurari afară,
Și stănele își implîntă
Pe cîmpie și la munte,
Pe ori ce loc de pășune

C'atunci este leac ce scapă

Pe Țigan de periciune.

Și sosind acea odată,

Iau purdaniei, straița 'n băț,

Și mă duc pe-aci încolo,

Scap de-a sărăciei hăț.

Apoi umble și mă cerce,

Domnul meu și ori și cine;

Lumea-i largă, vremea-i bună,

Mă duc pînă dau de bine!

Și pornind Cula se duse. —

„Bună ziua domnul meu.“

„Să fi sănătos mēi Cula,

Dar' ce sufi așa greu?“

„Lasă-mă domnule 'n pace,

Că sînt năcăjit prea tare,

N'am de foc, nu am vesminte,

Și nu am nici de mîncare.

Mă vezi că sum gol de haine,

Și vremea e rece tare,

Și eu suflu că din mine,

Să ese căldură mare,

Numai suflarea mă nbracă,

Și-mi mai dă ceva căldură,

vedește cel puțin un raport — ce-l am în mână — al inspectorului de școale, din care reese că învățătorul Zabb nu vrednicește pe terenul învățământului nici premii, dar' zeu nici laudele de care l-a încărcat dl procuror cu atâta prisos.

Nu-mi rămâne deci altceva, decât să gândesc, că dl procuror află agitațiunea în expresiunea „bani lui Iuda”. Dar', domnilor jurați, ce au banii lui Iuda cu provocarea deadreptul la ură în contra naționalității maghiare?

Tot astfel nu se poate afla păcatul ațfării nici în vorba „dușman”, căci sub cuvântul acesta nu se poate înțelege naționalitatea maghiară, ci numai aceia, care samănă ură și dușmănie între cetățenii aceleiași patrii. În vorba aceasta nici atunci n'aș afla ațfăre, dacă s'ar fi zice chiar de-adreptul în articol, că Maghiarul fi e dușman Românului, căci nu demult în decursul desbaterilor planurilor de lege bisericești, a zis deputatul Bethlen Gábor în ședința parlamentului, că Românul este dușmanul Maghiarului, și presidentul dietei n'a avut nici un singur cuvânt de apărare pentru poporul român, care contribuie cu sângele și avutul seu la susținerea acestui stat!

Presidentul intrerupe pe apărător, rugându-l să rămână la obiect.

Apărătorul Dr. Stefan Pop: *Domnilor jurați!* Acusatului, după-cum am avut onorul a vă arăta, nici prin gând nu l-a trecut să atite. Drept și cuminte e deci că se face dintr'un lucru atât de mic și de neînsemnat, o cauză atât de mare? Doi învățători sătești se ceartă între sine pentru 25 fl. v. a. și dl procuror numai decât află statul ungar atacat, naționalitatea maghiară primejduită, pune în mișcare un aparat atât de mare, vă ia pe d-voastră, domnilor jurați, dela afacerile domniavoastre, din liniștea d-voastre familiară, vă ține aici ciasuri de-arîndul și vă conjură să vă dați părerea de osândă asupra criminalului învățător, care a cutezat să se certe cu un coleg al seu! Aceasta este politica greșită, care domnește astăzi la noi și care împedecă ori-ce apropiere într'aceste două naționalități.

Nu mă îndoesc, domnilor jurați, că vă veți fi încredințat despre nevinovăția învățătorului G. Petrovici, și vă rog declarați-l nevinovat, dacă nu din alte cauze, pentru cuvântul că e om tinăr, abia la începutul carierei sale.

Tot astfel vă rog, domnilor jurați, să declarați de nevinovați și pe ceilalți doi acu-

sați, pe redactorul și editorul responsabil, care stau înaintea barei judecătorești țrifiți de o dispozițiune arbitrară a timpului absolutist, de această hidră a libertății. D-voastre, domnilor jurați, vă stă în deplină libertate să vă puneți peste legi și să judecați numai după îndemnul conștiinței d-voastre libere de patimă și de averi în vedere personale sau naționale. Nu jertfiți — vă rog — libertatea pentru vorbe goale!

Noi, domnilor jurați — dorim apropierea acestor două națiuni, dorim oblierea cât mai grabnică a deosebirilor dintre noi și d-voastră. Dacă însă d-voastră, totdeauna de câte-ori suntem aduși aici și în toate procesele ne primiți cu osânde, îngreunați apropierea noastră! Dovediți de astă-dată, că și d-voastră doriți apropierea între noi și achitați pe toți acușatii.

Sfârșind apărătorul, dl Dr. Stefan Pop, vorbirea de apărare, presidentul ridică pertractarea pe zece minute pentru odichnirea juraților.

Redeschizându-se după un sfert de oară pertractarea, acusatul *Dr. Aurel Lazăr* își ține replica: Mulțumește apărătorului pentru vorbirea sa cumpenită și obiectivă. Nu se încrede în apropiere, căci nu e demult, de când aici în Cluj s'a făcut un astfel de început și întreaga presă română l-a respins. Deasemeni și „*Gazeta Transilvaniei*” a dojenit aspru tot pe dl apărător de astăzi pentru vorbirea sa pacinică, ce a ținut-o cu privilegiul procesului de presă de mai nainte tot în sala aceasta.

Apărătorul Dr. Stefan Pop în duplica sa susține de nou, că acusatul Petrovici n'a avut scopul de-a ațfă, ear' ceilalți doi acușatii sunt cu totul nevinovați. Căci dacă ar fi voit să agite naționalitatea română în contra naționalității maghiare, ar fi descris-o pe nația maghiară în terminii potriviți de ațfăre, dar' în articol nu e peste tot nici cu un singur cuvânt atinsă naționalitatea maghiară. Răspunzând procurorului la dojana ce ar fi primit-o dela „*Gazeta Transilvaniei*”, zice că dojana aceasta nu se mai poate lua în socoteală, căci „*Gazeta Transilvaniei*” a încetat de a mai înfățișa la noi opiniunea publică.

Apelând încă odată la simțul de dreptate al juraților, cere nepedepsirea acușaiilor.

Presidentul după acestea dă cetire întrebărilor la care au avut jurații să răspundă, precum am arătat în numărul nostru trecut.

Procurorul apoi cere ca pedeapsă pentru condamnatul *George Petrovici un an*

închisoare de stat și 200 fiorini gloabă în bani, ear' pentru Russu Șirianu 8 luni temniță ordinară, începând din 12 Noemvrie 1893; 500 fl. perdere de cautiune și publicarea sentenței în ziarul „Foaia Poporului”, și amândoi să fie osândiți la purtarea cheltuelilor. Tribunalul a adus cunoscuta sentență.

Lui Popa Necșa i-se licidează în sarcina procuraturii 40 fl.

Procurorul a înștiințat recurs contra acestei sentențe, pentru-că jurații au fost sloboziți să se amestece cu publicul și pentru-că pedeapsa lui Russu Șirianu nu s'a contopit după-cum trebuia, în temniță ordinară, ci în temniță de stat.

Osândiții știind că ce plătesc toate recursurile, n'au mai recurat.

Cu acestea s'a încheiat pertractarea.

Osândiții și apărătorul au fost viu aclamați de public, ear' Russu Șirianu își făcea mult haz de cuvântul ce tribunalul l-a adus în sentența lui, că adevărat ar fi dovedit poacă-ință. Ioan Popa Necșa a fost escortat la Sibiu, ear' Russu Șirianu în temnița din Seghedin, unde va ave să stea până la 27 Maiu a. c.

Străinătatea pentru noi.

Am spus că la 5 Martie n s'a ținut în *Oxford* (mare oraș în Țeara-Englezescă) o adunare în cauza noastră a Românilor asupriți. Comitetul pregător al adunării a stat din domnii: *W. R. Morfill*, profesor de universitate; *Sibney Ball*, profesor de universitate; doamna *Sibney Ball*; domnul *H. Carlyle*, prof. de universitate; *Lady Cecilia*, fiica lordului (nobilului) *Carlyle*; *A. Roberts*, profesor de universitate; *W. Houbhouse*, profesor de universitate; *Jeanne del'homme*, profesoară; *Miss-Mellvind*, vara ministrului de interne englez.

De astfel de persoane însemnate pusă la cale, adunarea a reușit, firește, de minune. O sală foarte mare a fost îndesată de public ascultător. Toate foile însemnate din țeri străine au scris despre această adunare, și toate numai bine au spus despre dinsa, singur cele ungurești tac, căci le doare, șile e rușine să vorbească de ea

Că aș îngheța acuma,
Fiind frig peste măsură.
Dă-mi vesminte și mâncare,
Și-mi dă ceva și de foc,
Și dă-mi ori-ce lucru mare,
Că eu voiu plini de loc.
„Îți dau Culă! dar' tu vină;
La pădure la vânat,
Că de loc mă duc acolo
Eu la urși, la înpușcat”.
„Mulțămesc domnule dară,
Dă-mi și-un picioraș de porc,
Apoi vină, și te uită,
Cum l'oiu prinde urșii 'n loc.”
După-ameazi ei se porniră,
Culă și domn la vânat,
Și mergând cătră pădure,
Culă odată-a sbierat.
Ni! ni! ni! domnule, ursul,
Cum stă și caută la noi.”
Ear' domnul rîzînd fi zise:
„Măi Culă! e mușiuoiu”.
Culă zise: „dacă-i negru,
Gândiam că vine la noi,

Și punînd eu pe el mîna,
Pica săracu 'n nevoi”.
Patru pași, ei mai pășiră,
Culă mai strigă odată;
„Uite, domnule drăguță,
Ce ursoaică învolbată!”
Domnul rîde și ear' zice,
„Culă! aceea e tufă”,
Culă: „lasă-mă la dracul,
Că mie-mi părea că suflă”!
Intrînd dinșii în pădure,
Pe doi copaci se urcară,
Și stînd cîteva minute,
Un urs mare se-arătară;
Vine sub copaciul cela,
Pe care Culă urcase,
Ear' domnul țîntind grabnic,
Ursul îl și înpușcase.
Ursul sbiera cu 'nfricare,
Murind în acel moment,
Culă mort atunci de frică,
Țup din arbor pe pămînt,
Prinzînd pe urs de ureche:
„Hai acum domnule jos,

Pentru ce vi-i la pădure,
Dacă ești așa fricos?? —
Prinde ursul de ureche,
Ia așa cum l-am prins eu.
Ce mai umbli înpușcându-l,
De-i strici pielea așa rău”.
Vezi Culă e viteaz mare,
Cine mai este ca el?
Să-ți aducă de ureche,
Pe urs, ca pe un purcel.
„Dumnea-ta cu pușcă mare,
De urs tot l'ți este frică,
Eu l'ți prinsei de ureche,
Numai ca pe-o potârnică.
Mi-am plinit legătueala,
După-cum m'am fost legat
Cu dumnea-ta laolaltă,
Cînd de-acasă am plecat”.
„Bine Culă! ești om harnic,
Însă-acuma să-l belești”.
„Domnule fă bine spune-mi,
Zici anume, ori glumești?
Eu bucuros îl voiu bell,
După-cum mie-mi spui,

Adunarea a fost condusă de dl *Morfill*, care a deschis-o prin o cuvântare însuflețită în care vorbește de frumusețea limbii românești, apoi de prigonirea nedreaptă și neomenească cu care Ungurii se poartă față de noi. A fost mult aplaudat de ascultătorii înduioșați.

După d-sa a luat cuvânt.

D-șoara *del'Homme*, franceză de neam, o jună învățată, cu cunoștințe bogate. A vorbit trei sferturi de oră, arătându-ne în amănunt suferințele noastre și dovedind cum aici la noi *poporul nostru a ajuns în vatra sa, ocara și prada Ungurilor!* A povestit pustiirile dela Turda, și a arătat publicului chipurile caselor dărimate ale dlui *Dr. Rațiu*. Toți le luau în mână și privindu-le se înfiorau de atâta sâlbătăcie. Toată adunarea a rămas foarte mișcată de vorbirea domnișoarei *Del'Homme*.

A mai vorbit dl *N. Ghica*, fiul marelui Român Ioan Ghica, din România. D-sa mulțumește înalților bărbați englezi și tuturor celor de față, pentru sprijinul ce-l dau cauzei române, și le dă deslușiri în ce privește programul partidului nostru național.

Dl *Marin Demetrescu* a vorbit și d-sa, și anume arată cum e alcătuită dieta ungurească, în care nemaghiarii nu au intrare, dietă care nu poate aduce legi unor neamuri a căror obiceiuri, limbi și nevoi nu le cunoaște! Așa a vorbit dl *Demetrescu* cât se vedea pe fețele tuturor scârba ce o simțiau față de apăsătorii stăpânitori maghiari.

Dl *Dr. Bridges*, mare învățat englez, vorbește la urmă. D-sa spune că are „cea mai viună dragoste pentru cauza română, una din cele mai drepte din lume, și îi pare rău ca Ungurii, care acum 45 ani au câștigat mila Angliei din pricina suferințelor lor, se poartă azi față de poporul românesc în chip atât de neomenos!“ . . .

Adunarea s'a încheiat dându-se vot de dragoste și spriginire Românilor suferitori.

Toate foile englezești scriu cu prietenie despre noi. Se vor ținea încă astfel de adunări la Londra și Cambridge și în alte orașe mari.

În timpul adunării au sosit la adresa președintelui, peste 30 de telegrame de felicitare din Ardeal, Ungaria și România. Ele au fost cetite în fața publicului și au fost primite cu mare însuflețire, ca tot atâtea semne despre trezvia și bravura neamului nostru.

Drept răspuns telegramelor trimise la Oxford de poporul nostru, dl *Dr. Rațiu*, președintele partidului nostru național, a primit dela *W. R. Morfill*, președintele adunării, o scrisoare mai lungă, în care mulțumește Românilor pentru acele telegrame, care mult 'i-au înveselit și însuflețit. Între altele zice: «*Admirăm tăria D-voastre în lupta pentru viața națională! Vă dorim curagiu și izbândă!*» . . . Ear' doamna *Emilia Rațiu*, a primit dela doamna *Otna H. Ball*, soția dlui *Ball*, o scrisoare, în care îi mulțumește pentru bunăvoința de a-i fi trimis fotografiile caselor ruinate la Turda; deasemenea dela D-șoara *Del'home* a primit D-na *Rațiu* o scrisoare de mulțumită, drept răspuns la scrisoarea D-nei *Rațiu*, în care o felicită pentru-că a luat în apărare și D-sa pe Români.

Procesele noastre.

Nu încheiasem încă nici anul întâiu, și foaia noastră avu un proces și a fost și suspendată. Dl *I. Russu Șirianu* are să stee până la sfârșitul lui Maiu în temniță, ear' dl *I. Popa Necșa* abia va scăpa zilele acestea de osânda ce i-s'a dat în procesul din luna Decembrie. Tot în această lună cetitorii nostri nu au putut să primească „*Foaia Poporului*“ din pricina

greutăților ce ne-a făcut stăpânirea ungurească.

Anul al doilea a început pentru noi printr'o a doua suspendare, ear' la 1/13 Martie avurăm al doilea proces. Dl *Popa Necșa* a scăpat fără a fi osândit, dlui *Russu Șirianu* 'i-s'a dat 15 zile, ear' dlui *George Petrovici* două luni închisoare

Atât în procesul dintăiu cât și cu privilegiul celui al doilea ni-s'au făcut și sute de florini cheltuieli.

Împotriva tuturor acestor greutăți însă *am mers și vom merge înainte*, cu aceeași ardoare cu care am început lupta noastră, cu aceeași iubire ce ne-a făcut să punem toate puterile în slujba poporului român, atât de mult împilat.

Ba de aici încolo curagiul nostru va crește încă, pentru-că ne vedem spriginii cum nu ne așteptasem: pe deoparte de brava noastră țărâtime, ear' pe de altă parte de amicii nostri știutori de carte.

Numerăm între acestia pe dl *Dr. Stefan C. Pop*, avocat în *Arad*, care cu multă lăpădare de sine ne-a sărit în ajutor și ne-a apărât în amândouă procesele.

Ne împlinim o plăcută datorie, când fi mulțumim pentru căldura și înțelepciunea cu care ne-a apărut.

Deși tinăr încă, dl *St. C. Pop* e un avocat dintre cei dintăiu. Se pricepe mai ales la procese, unde e vorba să fie pedepsiți împričinații. Înșiși Ungurii clujeni, cari numai prieteni nu ne sânt, au fost siliți să recunoască tăria cuvântărilor sale de apărare.

S'a găsit totuși un om, cărui nu i'-a plăcut nici cuvântarea de apărare a dlui *Dr. St. C. Pop*, nici discursul pe care 'l-a rostit la întâiul nostru proces dl *Russu Șirianu*.

De mirat în aceasta este numai faptul, că acest om e . . . Român, redactorul foii românești din Brașov. Eată o dovadă, că pisma și rătutea tot n'au perit dintre noi, că chiar și atunci când

Dar' mi frică 'n a lui foale,
Nu cumva să fie pui!
Și în capul meu să sară,
Mănioși fără de samă,
Pentru moartea cea amară,
Ce făcui cu a lor mamă,
Prin prinderea de urechi . . .
Pot fi șeasă, pot fi șapte,
Pot fi și zece părechi. —
Și-atunci vai de noi stăpâne;
Lasă-'l dracului mai bine,
Să rămână ursu 'n pace,
Mai ascultă și de mine,
Mai 'nainte, știi tu, și eu.
Te-ascultai pe dumneata
De-'l prinserăm, dar' mi-'i teamă
Că pățim acum ceva,
Și dacă prin pui acumă,
Nouă moartea va urma,
Eu să știi că și din groapă,
Tot mereu te-oiu blăstema! —

Cântece ostășești. De pe Luncă (din Biharia).

Culese de *Antoniu Pop*.

Foae verde de pe Luncă
Blăstēmul maicii m'alungă
Că precum m'a blăstemat
La cătane-am fost luat.
Ea m'a blăstemat așa:
Să-'mi fie strîmtă lumea,
Să n'am noroc pe pământ,
Nici odihnă în mormēt.
Căci în contră-i am greșit
Când cu mândra m'am iubit.
Ea m'a blăstemat pe mine
Să n'am noroc, să n'am bine,
Să mă arză soare sec,
Ziua 'n luptă s'o petrec,
Ear' noaptea s'o petrec treaz
Cu pușcuța la obraz.
Să mă lupt cu pușca 'n brață
În întreaga mea vieată.
Neamțule fără credință
Bată-te a mea căință,

Că până ce-am fost mai mic
Nu m'ai luat în nimic,
Căci pân' prunci-'s mititei
Tu nu ț'i-i samă la ei.
Dar' zeu când m'am ridicat
La măsură m'ai chemat
Și cătană m'ai luat.
Și-'mi dăduși o pușcă 'n mână
Ear' ca să-'mi faci voe bună
'Mi-ai zis; stăi haptach și 'nvață
Ce-'i a cătanei vieată,
Că de nu vei învăța
Multe palmi vei căpeta.
Măică merg cătanele
Spală-'mi iute hainele,
Spală ce ai de-a spēla
Spală năframuța mea,
Spala mamă și grăbește
Că iacă trupa pornește,
Spală nu tot suspina
Și tu și mândruța mea,
Că îmi creapă inima.

avem să luptăm contra atâtor greutăți ce vin din partea potrivnicilor noștri, se găsesc între noi oameni, cari au încă vreme de gâlceavă, cari în loc să ajute în primădie, stând la adăpost se arată numai sfătoși, ori — ceea ce e și mai urit — clevesc ca niște babe rele.

Noroc însă că poporul român, a cărui înțelepciune e recunoscută și de dușmani, nu se ia după gura babelor rele, ci știe să aleagă oamenii cu inima deschisă de cei cu gânduri ascunse, și întocmai pe cât de mult se alipește de cei dintâi, pe atât de mult se ferește de acești din urmă.

Însemnătatea procesului din urmă al nostru zace cu deosebire în faptul, că Ungurii par a recunoaște ei înșiși, câtă nedreptate ni-se face, când judecă asupra noastră nu numai jurați cari nu ne înțeleg limba, dar' ne osândesc și după o lege învechită și cumplit de aspră, după așa numita *patenta împărătească* dela 1852, contra căreia pe când nu aveau încă puterea de azi, Ungurii luptau desnădejduți.

Ne-osândind pe dl *Popa Necșa*, ear' pe dl *Russu Șirianu* osândindu-l numai cu 8 glasuri din 12, jurații din Cluj par a mărturisi câtă silă ni-se face când suntem duși la Cluj.

Ba procurorul regesc *Dr. Aurel Lázár* cu privilegiul acestui proces a zis și aceea, că *Ungurii ar dori să se împace cu Românii*. Bine i'-a răspuns dl avocat *Pop* când i-a zis, că *dacă stăpânirea în adevăr vrea pacea, atunci să înceteze cu multele procese*.

Din parte-ne adăugăm numai atâta că: dacă tocmai nu se pot încungiura procesele, apoi cel puțin să fim puși în fața unor jurați cari pricep românește, altmintreli nu vom pute face decât ceea-ce a făcut acum dl *Russu Șirianu*: să nu ne mai apărăm în persoană, de-oarece am perde numai vremea.

Ear până când acușărilor nu li-se dă puțința să fie înțeleși nemijlociți, nu se poate vorbi nicăiri de adevărată dreptate. Cu atât mai puțin în patria noastră; și la nici un cas în Cluj!

Bărbați fruntași ardeleni sărbătoriți în București.

Am pomenit în numărul trecut, că dl *Dr. Lucaciu* însoțit de dl *Iuliu Coroianu* au stat timp mai îndelungat la București, unde s'au întâlnit cu domnii *Eugen Brote* și *Aurel C. Popovici*. Corespondentul din București al „Tribunei“, scrie despre primirea lor, între altele, următoarele:

„Pe unde se arată, ei sânt peste tot întâmpinați cu călduroase arătări de dragoste, cu atât mai mult cu cât îi vezi nedespărțiți pe toți patru la un loc, ca o viuă dovadă despre împreunarea de vederi și înțelegerea în comitet și în partidul național din Transilvania. Alaltăieri seară a fost la Ateneu un concert în favorul Ligei și se aștepta ca „eroii transilvăneni“ să cerceteze și ei acest concert. Chiar pe afișele de stradă era vestit că poate să vină. Publicul privia netrecut spre locul păstrat strălucitorilor oaspeți. Însă el a rămas toată seara gol, nici unul din ei n'a venit. Lumea a văzut și în acest neînsemnat lucru un semn de tinere laolaltă al luptătorilor de dincolo.

Se svonește că Sâmbăta trecută (10 Martie n.) dl *Lucaciu* și *Coroianu* ar fi fost primiți în ascultare de *Maiestatea Sa regele*.”

Întru cinstea iubiților noștri fruntași, studenții din București, au dat în sala teatrului *Hugo*, la 12 Martie seara un mare banchet, despre reușita și strălucirea căruia eată ce cetim în ziarul „*Tara*“ de acolo:

Sala teatrului Hugo.

Rare-ori s'a mai văzut în capitală un banchet mai strălucit ca cel dat în onoarea luptătorilor de peste munți și în onoarea exilaților, în onoarea domnilor *Dr. V. Lucaciu*, *I. Coroianu*, *E. Brote* și *Aurel C. Popovici*.

Banchetul, deși vestit că va începe la oarele 8, totuși lumea venise mult mai înainte, așa că aceia care au ținut să vină chiar la timp, abia au mai putut găsi câte un loc. Sala cea mare a teatrului *Hugo* a fost strălucit împodobită cu stindarde naționale mari și mici, cu flori și cu cununi de brad. În față stau busturile (trupurile până la mijloc, cioplite) în marmoră ale marilor revoluționari din 1784, *Horia Cloșca* și *Crișan*; *Musica* lui *Strauss* cânta bucăți naționale; mesele așezate în formă de potcoavă erau încărcate de flori frumoase,

Întrarea luptătorilor.

La oarele 8 toate locurile au fost deja ocupate; s'au văzut și mai multe doamne, ca doamnele *Sihleanu* și *Delavrancea*; ear' marea noastră artistă, doamna *Aristița Romanescu* a atras mirarea celor de față prin elegantu-i costum național; erau aproape patru sute de persoane la mese. Locurile de privit ale teatrului erau înșesate de un mare număr de doamne și domnișoare.

La oarele 8 și jumătate intrară în sală domnii *Dr. Lucaciu*, *I. Coroianu*, *E. Brote* și *A. C. Popovici*; capela a cântat marșul național „*Deșteaptă-te Române*“, ear' lumea din sală a izbucnit în strigăte sguduitoare de *Ura! Să trăiască Lucaciu!*

Zărindu-se, în această mare de oameni, figura impunătoare a lui *Lucaciu*, o ploaie de flori a căzut asupra lui dela doamnele și domnișoarele din loji (scaunele de privire) și care răpite de valurile puternice ale însuflețirii din sală, s'au sculat în picioare, au aplaudat cu foc și au aclamat și ele cu putere, căutând fiecare să nimerească pe *Lucaciu* în bătaia de flori.

Lucaciu și tovarășii sei de luptă înaintază spre locul de onoare ce li-s'a păstrat.

Masa a fost presidiată de *V. A. Urechia*, președintele Ligei. De-a dreapta lui era părintele *Lucaciu*, de-a stânga dl *Eugen Brote*, lângă dl *Lucaciu* domnii *Coroianu* și *Popovici*, lângă dl *Brote* dl *Orăscu*, rectorul universității. Vis-à-vis de domnii *Lucaciu* și *Brote* se aflau dnii *Nicolau Fleva* și *Petre Grădișteanu*.

Studentul *Mircea Petrescu*, urcându-se pe un scaun, a ținut o mică cuvântare de întâmpinare primită cu aplauze însuflețite.

S'a început banchetul.

Vorbirile.

Șirul vorbirilor a fost deschis de președintele Ligei culturale, dl *V. A. Urechia*, care a secerat aplauze nesfârșite închinând paharul seu pentru *Maiestatea Sa Carol I*, împăratul Românilor.

Dl *Ionel C. Grădișteanu*, pentru reprezentanții de față ai comitetului partidului național; amintind numele lui *Lucaciu*, lumea s'a sculat în picioare, alții pe scaune și aplauzele și strigătele de *Ura* păreau a nu înceta; însuflețirea este de nedescris.

Studentul *Dimitriu* a vorbit câteva cuvinte călduroase la adresa celor care se luptă pentru românism. Lojile (locurile în care se așezau doamnele) în deosebi, au aplaudat pe tinerul și însuflețitul student.

Însurat pentru avere.

Culese de *Ioan Laslofi*.

Orb am fost fără vedere
Când am fost să-mi ieu muiere,
C'am lăcomit la avere
Și-am luat fără plăcere.
Trag zile cu supărare
N'am prins lucru cu răbdare
La lucrat și la sculat
Eu sânt foarte supărat.
Ea grabnică la mânie,
Nu-mi dă nici o omenie
Și-mi aruncă-adeșea mie
Că după ea am domnie.
Oh, c'am lăcomit la bani
De care au câți Țigani;
Că draga mea nevestică
N'are 'n lucru spor nimic.
Ce prinde din mână-i pică,
Și de mine n'are frică.
Ar vrè bine să trăiască
Dar' să nu se ostenească
De lucru se tot ferește
Și cu greu nu să hundește.

Umblă ziua nespălată,
Gândesc că-i buhă npenată;
Și se laudă cu ce n'are,
Punga-i goală, fala-i mare.
Frate când te-i însura
Ascultă tu vorba mea:
Ia-ți una, care să-ți placă
Nu te uita că-i săracă
Numai pe voe să-ți faci
Dacă-i zici ceva să tacă!

Foae verde bob urez,
Măriuțo cu ochii verzi,
Eși afară și mă vezi,
Până sânt grânele verzi.
Că dacă le-o secera,
Pe min' nu mi-i mai vedè,
Mult ti plânge și ofta,
De călătorie mea.
Fi m'ar fi lovit o boală,
Când ședeam la mândra 'n poală,
Și picior peste picior,
Cum e dragostea cu dor,
Și obraz peste obraz,
Cum e dragostea cu haz!

D o i n e.

Din Bran (lângă Brașov).

Culese de *Sextiliu Pușcariu*, student.

Pe sub deal, pe sub pădure
Se plimblă-o nevastă 'n lume,
Fugită dela bărbat,
C'un prunc mic nebotezat.
Și cum ea mergea,
Pruncul ti plângea,
Ea îl desmierda,
Și din graiu grăia:
„Taci din gură nu mai plânge
C'acea-i pădurea deasă,
Ne-aud hoții de acasă.
Nici vorba n'o isprăvia
Doisprezece hoți sosia
Și din gură-așa-i grăia:
„Nevăstută draga mea,
Pune-ți pruncul lapă mânt
Și vin' cu noi la iubit“.
„Ba eu pruncul nu l'oiu pune
Că-i păcat de Dumnezeu,
Că-i pruncor din trupul meu.

Vorbirea lui Lucaciu.

Lumea era nerăbdătoare să asculte pe Lucaciu. În sfârșit îi vine rîndul și începe, în mijlocul strigărilor nesfîrșite, să mulțumească îndeosebi studenților de însuflețirea cu care este primit el și amicii sei de luptă.

„N'am venit aici să cerșim mila, compătimirea și lacrimile d-voastre, ci am venit să apelăm la inimile d-voastre, să fim cu toții uniți în fața luptei mari ce ne așteaptă. Numai luptând cu bărbăție vom pute îndeplini idealul (scopul) nostru național, numai luptând vom pute sfărîma lanțurile ruginite ce țin în robie mai multe milioane de Români.

„Chemarea noastră este mare în Răsărit, chemare de civilizație și de ordine, pentru care au luptat și strămoșii noștri Romani, când ne-au așezat pe aceste plaiuri“.

Vorbirea lui Lucaciu a provocat o furtună de aplauze, strigăte de „ura“ și „Să trăiască“ au zguduit aerul, buchete de flori 'i-au fost aruncate din loji (locurile de privit ale doamnelor) și la intrare o bandă de lăutari se ivește, care intonează marșul național. A fost o seară de înaltă însuflețire, care a înălțat chiar și inimile cele mai sus puse.

Alte vorbiri.

Au mai vorbit domnii Gr. Peucescu, deputat; Orăscu; Gr. Cantacuzino, Petre Grădișteanu (pentru femeia română din Transilvania), Delavrancea, Xenopol, profesor universitar Bogdan (pentru „Tribuna“), Ioan Slavici (pentru Dr. Rațiu), și alții.

Un număr însemnat de teleg. sosite din toate părțile României au fost cetite prin dl Urechia.

Banchetul s'a terminat la oarele 2 dim.

Ploieștenii au trimis părintelui Lucaciu o scrisoare și o pană de aur care a fost predată alaltăieri aici prin o deputațiune sub conducerea presidentului Ligei din Ploiești.

*

Cu prilejul acestui banchet au sosit o multime de telegrame la adresa sărbătoritorilor. Anume afară de cele multe din lăuntru Terii-Românești, au mai venit dela „studenții universitari români din Graz“, dela „studenții români din Cluj“, „studenții ieșeni“, „studenții români din Budapesta“, „studenții români din Viena“, „cercul studenților macedo-români“ etc.

*

Duminea trecută (în 6 Martie n.) dl Dr. Lucaciu a plecat la Ploiești, ca să mulțumească cetățenilor de acolo pentru prețiosul dar ce 'i-au făcut. De acolo pornind apoi spre a se întoarce la căminul seu.

SCRISORI.

Onorată Redacțiune!

Cu învoirea D.-Voastră voi înșira și eu în iubita noastră „Foaia Poporului“ unele noutăți din ținutul Bistriței, și mai cu seamă din comună noastră Șoimuș, unele rele și supărăcioase, altele bune și îmbucurătoare. Încep cu cele supărăcioase, ca să termin cu cele îmbucurătoare.

1. În comuna noastră, ca poate în toate comunele vine la primărie o foaie scrisă românește numita „Poporul“ se zice că vine pe nimic dela minister. Nu pricepem pentru-ce prădează înaltul minister bani pe astfel de foi de nici o seamă, scrise într'o limbă românească atât de stricată, încât noi plugarii de prin urul acesta, nu o pricepem deloc, de aceea nici nu cetesc plugarii noștri numita foaie, — pagubă de atâta hârtie stricată.

2. Învățătorul nostru a primit pe postă un pachet dela dl vice-comite al comitatului Bistrița-Năsăud, la sosirea aceluia întemplantându-se a fi și eu de față, cugetam că va fi ceva premiu pentru progresul ce-l desvoaltă în școală, când colo ce se vezi, era un număr din „Ungaria“ renegatului Moldovan Gergely, care ne pusese nouă Șoimușenilor în anul trecut 4 întrebări, la care a primit răspunsul convenit, și cetindu-l, 'i-a trecut pofta de a se mai batjocori cu noi, precum și de a mai ave cutezanță să ne mai trimită foaia lui „Ungaria“ pe care o trimisese mai nainte la câțiva plugari de ai noștri gratis, deși nu 'i-o ceruse nime.

Acum vine pe altă cale a-și îndesa foaia lui la poporul din Șoimuș, dar' nu 'și-a aflat locul!

Avem noi foi: „Tribuna“, „Foaia Poporului“, „Gazeta“, „Dreptatea“ și „Unirea“, de „Poporul“ dela Pesta și „Ungaria“ dela Cluj nu avem lipsă.

3. Dușmanii neamului român într'atâta au amărît și pe notarul nostru cercual dl Petru Anca, încât a fost silit să-și dea abzi-cerea, nouă plugarilor români ne pare foarte rău după Dumnealui, fiindcă a fost om bun, drept și Român cu inimă și poate că chiar aceste însușiri bune ce le-a avut, nu a plăcut dușmanilor.

Acum se înșir și unele lucruri îmbucurătoare:

1. În comuna noastră Șoimuș se înființează o tovărășie pe acții pentru împrumut de bani cu un capital de 25.000 coroane. În fruntea

acestui lucru folositor pentru noi plugarii s'a pus preotul nostru Ioan Baciu cu domnii Dr. Ciuta și Dr. Tripon, avocați în Bistrița, apoi domnii Dr. Linul și N. Longin, candidați de avocați tot din Bistrița. Acum pricepem și noi mai bine că ce însemnează a ave conducători bravi și că și Domnii de pe la orașe care sînt Români cu inimă încă pot mult bine face poporului dela sate.

2. Altă noutate îmbucurătoare este că femeile române, țerancele din jurul Bistriței au pregătit cu mâinile lor proprii un dar foarte frumos pentru martirul național Dr. Vasile Lucaciu și așteaptă prilejul binevenit spre a-l pute preda scumpului și prea iubitului martir.

3. Tovărășia agricolă din Șoimuș a întocmit pentru timpul de iarnă un local de cetire. Cu sfîrșitul lui Februarie s'a încheiat acesta și s'a făcut darea de seamă unde se vede că:

a) În înțelesul hotărîrii tovărășiei, fiecare lipsire a fost de a se pedepsi cu câte 10 cr.

b) Din suma lipsirilor să se împartă premii la acei membrii care au cercetat localul de cetire mai cu strguintă pe timpul dela 1 Decembrie 1893 până în 1 Martie 1894. Din pedepse pentru lipsiri s'au strîns 10 fl. 70 cr., pe care bani s'au cumpărat 14 chilograme sēmîntă de trifoiu și s'a împărțit ca premiu între 16 membri, care au cercetat localul de cetire mai cu mare strguintă.

4. Urmașii foștilor iobagi din Șoimuș în urma unui proces, care a durat aproape 30 ani, au câștigat o pădure montană de vre-o 600 jugere, au acolo case și mori de ferestrău, dar' fiindcă nu e prea bună manipulația la acea pădure, unde toți sînt stăpâni și nici unul nu stăpânește, așa s'au consfățuit și au alcătuit un statut, care 'l-au și trimis la locurile mai înalte spre întărire. Pe temeiul aceluia statut credem că se va face rînd în pădure și vom trage fiecare folos după cât drept are.

5. Pe timpulde vară tovărășia agric. a hotărît:

a) De a se sămăna prin membrii tovărășiei mai multe zeci de jugere de trifoiu.

b) Se vor face mai multe garduri vii pe la grădinile membrilor tovărășiei, și

c) se va face stupină comună cu cojniți sistem Dzierzon, la care lucră economul Baciu Ioan al lui Marian.

La timpul seu cu învoirea D.-Voastre dle Redactor, fmi voi lua îndrăzneala de a scrie earăși despre isprava ce vom pute face peste vară cu trifoiul, gardul viu și întocmirea stupinei. Un plugar din Șoimuș.

Strigături.

Din Poiana (lîngă Sibiu).

Culese de Ioan Șerb, cojocar.

Jele-i Doamne cui i jele
Jele-i inimioarii mele
Și-i jele la neamul meu
De-on băiat cum am fost eu
Și-am ajuns așa de rău
Să mă duc din satul meu,
Din satul cu muma mea
Unde-i apa ca merea,
Mie 'mi-au părut amară
C'am eșit din sat afară

Și-am tot zis că nu-mi trebuie
Nevastă cu avuție
Să-mi poruncească ea mie
Mai bine una săracă
Ce-i voi zice ea să facă
Când 'i-oiu da un pumn să tacă,
Să mă ia pe după cap
Și să-mi tragă-un sărutat,
Să mă ntrebe de ce-am dat.

„I-om face un legănaș
Dintr'un vîrf de stejăraș“
— Dară cin' 'l-o legăna?
„Vîntul când o adia!“
— Dară cin' 'mi-'l-o scâlda?
„Ploaia când s'o revêrsa!“
Dar' cine 'l-o înfășa?
«Doamna maica Precesta!»
Așa-'mi vine une-ori
Să iau otravă să mor.
Dar' în drum eu mă opresc,
Și tot stau și mă gândesc,
La ce să mă otrăvesc,
Când am zile să trăiesc,
Cu puica să mă 'ntălnesc,
Două vorbe să-i vorbesc,
Inimă s'o răcoresc?
Păstrează-mă puică bine,
Până stau aici la tine;
Căci dacă nu mi-'i păstra
Pe urmă nu mi-'i avea;
Guriță de-oi săruta,
Mult vei plînge și ofta.
— Inimioara mea. —

Colo 'n vale la isvor,
Mor Măriuțo mor!
'Mi-a dat ghimpele 'n picior,
Mor Măriuțo mor!
Nu e ghimpe de 'nghimpat,
Mor Măriuțo mor!
Dar' e șerpe 'nveninat,
Mor Măriuțo mor!
Nu e ghimpe 'nghimpător,
Mor Măriuțo mor!
Ci e șerpe mușcător,
Mor Măriuțo mor!
Pe drumul dela Săcele,
— Verde, viorele, —
'Mi vine dorul mândrei mele,
— Verde, viorele, —
Și-așa-'mi vine de fierbinte,
— Verde, bob de linte, —
De-aș sta 'n loc că m'aș aprinde,
— Verde, bob de linte, —
Dar' cu-atâta am noroc,
— Verde, busuioc, —
Că m'am dus, n'am stat pe loc,
— Verde busuioc. —

CRONICĂ.

Căsătoria civilă. Din pricina imbulzelii de material, am fost nevoiți a întrerupe în numărul de față darea de seamă despre debaterile în dietă asupra căsătoriei civile, vom urma însă în numerii viitori. Desbaterea de altfel s'a încheiat și în săptămâna viitoare se va pune la vot.

Suta de procese. Ziua de 10 Aprilie n. e fixată ca zi de pertractare în procesul al *patrusprezecelea* al «Tribunei», pornit contra domnilor învățători *George Petrovici* (osândit mai ieri-alaltăieri) și *Mihail Crăciun* din Hodoș, pentru apelul publicat în numărul 179 al „Tribunei” din anul trecut.

„*Journal de Debats*”, cea mai veche și mare foaie franceză, scrie un lung și cald articol în cauza noastră, osândind pe Unguri.

Un păcătos. La tâmbălău din *Juda-Pesta*, a luat parte și nevrednicul dascăl din *Fodora-Română*, cu numele *Coste Ioan*, primind câte 10 fl. diurnă. Fie-i rușine că poartă nume românesc și se hrănește cu pâine românească.

Declarație. Ni-se cere publicarea acestor șire: „În numărul 8 al „*Foii Poporului*” a apărut la „posta redacției” un răspuns la adresa „I. Ș. «*Amicul poporului*» în Poiana”. Fiindcă în comuna Poiana mai mulți inși poartă numele *Ioan Șerb* și pentru-ca să se în-lătore ori-ce bănuială că eu aș fi autorul scrisoarei din întrebare, Vă rog să dați loc declarației că nu eu, subsemnatul, sânt autorul acelei scrisori, și aceasta cu atât mai mult, cu cât eu față cu domnișoara învățătoare păstrez deosebit respect, fiind domnișoara învățătoare la înălțimea chemării sale, ceea-ce a dovedit de când face parte din corpul învățătoresc dela școala de aici prin zelul dezvoltat în împlinirea datorișelor sale împreunate cu postul, pe care-l ocupă. Poiana, în 7 Martie 1894.

Ioan Șerbu, paroch.

— Redacția declară că nu dl preot *I. Șerbu* e autorul scrisorii căreia i-am răspuns în posta redacției nrul trecut.

Kossuth Lajos, revoluționarul ungar, care la 1848 a pus Țeara în flacări, a murit la 20 Martie n. în Torino (Italia).

Sârbi contra legilor păgâne, pe care vrea să le aducă guvernul, au ținut o mare adunare la 12 Martie în *Chichinda-mare*. Au fost de față peste 5000 de persoane (așadară ca și la tâmbălău plătit de guvern în Buda-pesta), și au trimis deputaților Sârbi cererea ca să voteze *contra* guvernului. Se plănuiește o și mai mare adunare de Sârbi, și foile sârbești au nădejde că vor isbuti.

Mulți ne pun întrebarea dacă nu e prea târziu a abona „*Foia Poporului*” pe anul de față? Răspundem: Nu. Se poate abona, dar abonamentul se socotește dela 1 Ianuarie începând, și se trimit numerii toți. Cu altă dată, nu se pot primi abonamente decât cu începutul și mijlocul anului, căci ne face prea mari greutăți la purtarea socotelilor și proto-coalelor. Administrația.

Mai nou.

Al treilea proces de presă

pornit contra

„FOII POPORULUI”.

Joi în 10/22 Martie c. domnul *George Moldovan*, răspunzătorul pentru redacția foii noastre în lipsa dlui *Russu-Șirianu*, a fost chemat la judele cerce-tător al tribunalului din Sibiu, și a fost ascultat în cauza unui nou proces de presă pornit contra „*Foii Poporului*”.

Procesul e pornit pentru articolul „*Adresele de alipire*” apărut în numărul 1 al foii noastre din anul acesta.

Domnul *Moldovan* a dat la protocol, că „*Foia Poporului*” ca adevărat organ al poporului, e și lucrată mai ales de inteligenți, cărturari și oameni din popor, și articolul împicinat e venit și el dela un astfel de scriitor din popor, pe care însă nu îl mai știe, dară pri-mește răspunderea pentru dînsul.

Deodată cu dl *Moldovan* a fost chemat și dl *Iosif Marshall*, răspun-zător pentru tipar în vremea eșirii artico-lului. Vor fi amândoi trași la răspundere.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului”.

Distribuire de sămințe de trifoiu, napi și lu-țernă, apoi de surcei nobili (de meri și peri) precum și de pădureți (de meri, peri și pruni).

În ședința comitetului central, ținută as-tăzi, s'au distribuit între membrii reuniunii în mod gratuit 82 chlg. sămințe de trifoiu, 23 chlg. sămințe de napi de nutreț și 12 chlg. sămințe de luțernă, și anume:

a) Sămințe de trifoiu:

Irimie Răduț, magistrul postal în Avrig; *Ioachim Muntean*, *Ioan Manta*, ambii parochi; *Ioan Ivan*, notar, toți din Gurariului; *Ioan Bănda*, paroch, *Romul Poșa*, *Achim Coldea*, *Ioan Cica*, *Ioan Brancovean*, *Dan Olariu*, *Ioan Micu*, *Simeon Ganea* și *Nicolae Șiban*, toți economi în Roșia-săsească; *Alexă Manuil*, *Petru Gliga*, *Ioan Voicu*, toți economi în Fofeldea; *Petru Florian*, paroch și *Valeriu Florian*, preot-învățător, ambii din Racovița; *Nicolae Istrate*, învățător, *Toma Costea*, *Frangu Constantinescu*, *Ioan Iordan Cloaje*, *Marcu Constantinescu* și *Ioan Branea*, economi și *Ioan Bobeș*, paroch, toți din Boița; *Ioan Slăvescu*, capelan în Mohu; *Clemente Nicula*, paroch, *Pavel Mihălțan*, *Ioan Moldovan* și *Nicolae Tatu*, toți economi din Slimnic; *Ioan Petrișor*, paroch în Cornățel; *Ioan Popovici*, paroch în Sadu. La toți câte 1 chlg. *Ioan Olariu*, învățător și *Toma Alexandru*, econom, ambii din Roșia-săsească; *Ioan Bonea*, paroch, *Toma Maniu*, econom, ambii din Fofeldea; *Avram Acilenescu*, notar în Galeș; *Demetriu Opriș*, învățător în Sibiel; *Dumitru Băilă*, învățător și *Nicolae Opriș*, capelan, ambii din Șura-mare; *Nicolae Moldovan*, paroch în Norich; *Emanuil Beșa*, învățător-director în Poiana; *Sergiu Medean*, preot în Sebeșul-săsesc; *George Dordea*, proprietar în Bungard; *Nicolae Neamțu*, învățător în Seliște și *Ioan Voicu*, proprietar în Gurariului. La toți câte 2 chlg. *Ioan Popescu*, proprietar în Sibiel; *Aron Lupean*, funcționar militar în Sibiu; *Tovărășiei agricole* din Săcădate. La toți câte 3 chlg. *Ioan Duma*, paroch în Săcalul-de-pădure; *Petru Ciora*, oficial de cassă în Sibiu. La toți câte 4 chlg. Membrilor reuniunii noastre cu locuința în Tilișca, la mâna dlui notar *Stefan Millea* 5 chlg.

b) Sămințe de napi de nutreț:

Irimie Răduț, magistrul postal în Avrig; *Ioan Duma*, paroch în Săcalul-de-pădure; *Ioan Olariu*, învățător, *Simeon Ganea* și *Dan Olariu*, economi, toți din Roșia-săsească; *Alexă Manuil*, proprietar în Fofeldea; *Nicolae Istrate*, învățător, *Toma Costea*, *Frangu Constantinescu*, *Ioan Iordan Cloaje*, *Marcu Constantinescu*, *Ioan Branea*, economi și *Ioan Bobeș*, paroch, toți din Boița, *Ioan Slăvescu*, capelan în Mohu. La toți câte 1/2 chlg. *Romul Poșa*, econom în Roșia-săsească; *Petru Ciora*, oficial consistorial în Sibiu; *Dumitru Băilă*, învățător în Șura-mare; *Clemente Nicula*, paroch în Slimnic; *Emanuil Beșa*, învățător-director în Poiana; *George Stănuțel*, învățător în Săsăuși; *Sergiu Medean*, preot în Sebeșul-săsesc; *Chirion Muntean*, învățător în Cornățel; *Ioan Popovici*, paroch în Sadu și *Nicolae Neamțu*, învățător în Seliște. La toți câte 1 chlg. *George Bobeș*, paroch în Sibiu. *Tovărășia agricolă* din Săcădate și membrilor din Tilișca, la mâna dlui notar *St. Millea*. La toți câte 2 chlg.

c) Sămințe de luțernă:

Petru Florian, paroch și *Valeriu Florian*, preot-învățător, ambii din Racovița; *Clemente Nicula*, paroch și *Pavel Mihălțan*, econom, ambii din Slimnic; *Ioan Petrișor*, paroch în Cornățel. La toți câte 1 chlg. *Ioan Slăvescu*, capelan în Mohu; membrilor din Tilișca, la mâna dlui notar *S. Millea*. La toți câte 2 chlg. Parochului *Șerban Cioran* din Rășinari 3 chlg.

d) surcei nobili (meri și peri):

Ioan Popescu, proprietar în Sibiel; *Ioan Bănda*, paroch în Roșia-săsească; *Aron Lupean*, funcționar militar în Sibiu, *Petru Florian*, paroch și *Valeriu Florian*, preot-învățător în Racovița, *Avram Acilenescu*, notar în

Frunză verde lemn năut
Rău-mi pare ce-am făcut
C'am dat iubitu mprumut
Și-acuma stau și mă uit,
N'am ce face c'au trecut
Pare-mi rău vremea-i târzie
Las c'asa-mi trebue mie,
Rabdă inimă și taci
Ca pământu, care-l calci
Că toate tu 'ți-le faci.

Măi bădiț bădiț Dumitre
Dorul meu ajungă-mi-te
Să nu te poți desculța
Până nu vei sughita
Și să nu te poți descinge
Până nu-i începe-a plânge,
Să nu te poți odihni
Până nu mi-i pomeni.

Mândră mândruleana mea
Spune-i dragă mumă-ta
Să-și podească ulița
Tot cu peatră și cu glaje
Că de mine nu s'a sparge

Tot cu lin și cu pelin
Ca noi n'o să ne 'ntălnim
Numai Sâmbăta odată
Dumineca ziua toată
Săptămâna rare ori
Tot pe zi de două ori.

Hai mândro pe luncă n sus
C'au făcut fasolea fus,
Noi hărăcii nu i-am pus,
Hai mândro s'o hărăcim
Amândoi să ne iubim.

Cântă-mi cuce nu te duce
Facăți-se calea cruce,
Ca tu să nu te poți duce,
Cântă-mi cuce numai mie
Pân' la anul cine știe
Omul viu îi umblător,
Pân' la anul pot să mor.

ECONOMUL

redactat de D. COMȘA.

Proiect de Statute pentru însoțirea de credit și economii în

(Sfârșit.)

VI.

Direcțiunea.

§. 33. Direcțiunea constă din presidentul, vicepresidentul Însoțirii și 3 membri ai direcțiunii, în total din 7 membri.

Direcțiunea se alege pe timp de patru ani. Tot la câte doi ani es 3 resp. 4 membri. Acei care au să ese mai întâiu se vor designa prin tragerea la sorti.

Pentru cazul, că un membru al direcțiunii repășește în cursul anului sau este împedecat a lua parte la ședințe, direcțiunea îl poate substitui prin o altă persoană până la adunarea generală viitoare.

§. 34. Direcțiunea reprezintă Însoțirea față de judecătorie cât și față de alte persoane.

§. 35. În scopul încuviințării de împrumuturi, direcțiunea trebuie să țină ședințe regulate, cel puțin odată în fiecare lună. De asemenea va ține ședințe de câte ori sunt a lua hotăriri cum și la cererea a 2 membri ai direcțiunii sau la cererea comitetului de supraveghere. Cererea se va înainta presidentului în scris și are să cuprindă scopul și motivele convocării.

Direcțiunea poate lua hotăriri, dacă sunt de față mai mult de jumătate dintre membri.

Hotăririle se iau cu majoritate absolută de voturi. La cas de egalitate dărimă votul presidentului.

§. 36. Direcțiunea este îndatorată:

a) a respecta întru toate Statutele Însoțirii și dispozițiile legii comerciale;

b) a se ținea la încuviințarea împrumuturilor în marginile statorite prin adunarea generală, a statorii interesele ce sunt a se solvi pentru împrumuturi și mărirea procentului pentru elocări cu dobândă și a extrada documentele obligatoare pentru Însoțire;

c) a hotări asupra primirei sau eschiderei membrilor, asupra tuturor venitelor și cheltuelilor, asupra împrumuturilor de încuviințat cum și asupra cumpărării de realități ce sunt a se vinde mai departe, potrivit cu hotăririle adunării generale;

d) a supraveghea și examina gestiunea și socotelile cassarului și a îngriji de elocarea cu dobândă a banilor gata;

e) a examina bilanțul anual.

Presidentul.

§. 37. Presidentul Însoțirii este îndatorat să ducă în deplinire afacerile ce i-s-au încredințat prin o instrucțiune și adecă:

a) a subsemna corespondența și a păstra sigilul Însoțirii;

b) a se îngriji ca să se împărțască tribunalului comercial competent ori-ce schimbare în personalul direcțiunii cum și hotăririle pentru schimbarea Statutelor;

c) a supraveghea în doosebi afacerile de cassă și socotelile, a face asemnările de lipsă la cassă și a întocmi cu cassarul bilanțul. La propunerea presidentului, direcțiunea poate încredința controlarea cassei unui alt membru, numai cât supravegherea mai înaltă rămâne în sarcina presidentului;

d) a face invitările la ședințele direcțiunii;

e) a purta presidiul în ședințele direcțiunii și adunărilor generale și

f) a raporta în adunarea generală ordinară despre starea și mersul Însoțirii.

Comitetul de supraveghere.

§. 38. Comitetul de supraveghere constă din 3 membri și 2 suplenți, aleși în adunarea generală pe 3 ani.

Cercul de activitate și agendele comitetului de supraveghere sunt normate în §§. 194—196 din legea comercială ung. și anume comitetul de supraveghere are:

a) să revideze, de patru ori pe an cel puțin, cassa și gestiunea întreagă, spre a se încredința mai ales dacă:

1. saldul arătat în cassă există aeeva;

2. încheierea cassei s'a făcut totdeauna prin cassar și president;

3. protocoalele direcțiunii sunt purtate și subscrise în regulă, dacă există asemnări despre venituri și cheltueli, dacă pozițiile registrelor conglăsuesc cu asemnările și hotăririle direcțiunii și dacă există cuitanțe în regulă despre toate cheltuelile;

4. dacă sunt extradate în regulă obligațiile și documentele datorășilor și dacă există deplină siguranță în ce privește pretensiunile;

5. dacă valorile depuse ca zălog (amanet) există și dacă mărirea lor este îndestulitoare;

6. dacă cassarul a dat cauțiune în suma statorită.

Cassarul.

§. 39. Afacerile de cassă și de comptabilitate ale Însoțirii se vor purta prin un cassar ales pe 4 ani, pe lângă timp de abzicere de 3 luni.

Cassarul este îndatorat:

a) să ducă în deplinire toate hotăririle direcțiunii în ce privește administrarea cassei, să poarte jurnalele și registrele, să grijască numărul, hârtfile de valoare și actele (dosarele) Însoțirii și să cuiteze primirea banilor pe toate documentele și cuitanțele extradate prin direcțiune;

b) să încheie la sfârșitul anului registrele și să întocmească bilanțul, alăturând toate documentele trebuitoare.

§. 40. Cassarul nu poate fi membru în direcțiune nici în comitetul de supraveghere, poate însă fi chemat la ședințele direcțiunii și în afaceri de împrumuturi poate să întrevină cu vot consultativ. El este responsabil Însoțirii pentru gestiunea sa și e ținut a-și pune unul sau mai mulți giranți (cavenți), care primesc garanția solidară, sau o cauțiune. Atât cavenții cât și mărirea cauțiunii sunt a se încuviința prin adunarea generală.

Remunerarea funcționarilor.

§. 41. Membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghere poartă oficiile lor ca officii de onoare și nu sunt îndreptățiți să ceară decât înapoierea cheltuelilor avute.

Cassarul primește o remunerație, potrivit cu lucrul ce îndeplinește. Statorirea remunerației urmează a se face în adunarea generală prin o hotărire deosebită. Remunerația este fixă și nu se poate statorî ca tantiemă sau ca procente după venite și eșite.

Protocoalele, bilanțul și fondul neatacabil.

§. 42. Pe seama direcțiunii și a comitetului de supraveghere se va cumpăra o condică legată și paginată, în care se induc protocoalele (procesele verbale) despre ședințele numitelor organe. După urmata autenticare, protocoalele se subscriu prin toți membrii de față.

Protocoalele adunărilor generale se subscriu numai de către president și notar.

Notarii adunărilor generale, ai direcțiunii și comitetului de supraveghere se denumesc de către presidentul organului respectiv.

Bilanțul.

§. 43. Bilanțul trebuie întocmit după principii comerciale și are să cuprindă:

Activele și anume:

a) suma banilor gata aflători în cassă cu sfârșitul anului;

b) hârtfile de valoare, specializate după categorii, amăsurat cursului din 31 Decembrie al anului respectiv;

c) datorășii după categorii, statorindu-se pretensiunile îndoioase după valoarea lor probabilă și ștergând cu totul pretensiunile neîncăssabile;

d) interesele de încassat în anul viitor cu partea ce se cuvine a se socoti în contul anului de-bilanț;

e) prețul imobiliilor și mobiliilor după amortisarea procentelor pentru deteriorare și

f) eventuala pierdere.

2. Pasivele și anume:

a) eventualele anticipațiuni;

b) creditorii după categorii;

c) părțile fundamentale ale membrilor;

d) fondul de rezervă și fondul funcțional neatacabil.

3. Profitul curat.

Fondul neatacabil.

§. 44. Acest fond neatacabil se formează din profitul ce rezultă an de an după plățirea dividendelor pentru părțile fundamentale. Fondul neatacabil are în linia dintâiu menirea să servească la acoperirea pierderilor și deficitelor Însotirei. Când acest fond neatacabil se va fi sporit așa încât Însotirea să poată purta afacerile cu mijloacele proprii, adunarea generală poate dispune asupra intereselor acestui fond cum și asupra profitului pentru scopuri de interes comun în cercul Însotirei.

Crescând capitalul mai mare se va lua în considerare scăderea proviziunii.

Fondul fundațional neatacabil rămâne proprietatea Însotirei. Membrii nu au parte personală la acest fond și nu pot cere împărțirea lui. Disolvându-se Însotirea, capitalul fondului se va depune cu dobândă la un institut de bani bine acreditat. Interesele se adaogă la capital până când, pe temeiul statutelor de față, se va fnda o nouă Însotire în comuna sau cercul Însotirei desființate. Capitalul fundațional se va extrada noiei Însotiri după constituire.

VII.

Dispoziții generale.

§. 45. Statutele de față nu se pot schimba decât în condițiile următoare:

a) Afară de cazul amintit sub b), adunarea generală poate schimba Statutele, dacă sunt de față cel puțin jumătate din membri. Nefiind de față membrii de ajuns, se va convoca o a doua adunare generală, care poate schimba Statutele, dacă sunt de față 3 membri cel puțin.

b) Schimbarea §. 42 despre purtarea oficiilor fără remunerație, a §. 18 despre statorirea dividendei, a §. 42 despre fondul fundațional neatacabil, a §. 47 despre desființarea Însotirei și înlocuirea acestor Statute prin altele noue, — se poate îndeplini numai dacă toți membrii Însotirei conglăsuesc și votează în acest înțeles în ședința adunării generale convocate în regulă.

§. 46. Desființarea Însotirei poate urma numai dacă toți membrii Însotirei iau această hotărîre.

De cumva ar fi neapărată licuidarea Însotirei în urma pierderilor avute, ea are să urmeze amăsurat dispozițiilor legii comerciale ungare.

Despre oftică.

Cine nu cunoaște oftica, numită și boala seacă, boala uscată sau hectica? Este boala, care răpește nenumărate vieți tinere și bătrâne; căci de ea, nime nu e scutit, fie tiner sau bătrân, sêrac sau avut.

Dintre toate boalele, oftica este, care duce mai mulți oameni în mormânt. După socoteala învățaților tot al șeptelea mort a perit de oftică. E bine deci să o cu-

noaștem, ca să ne putem feri de ea. Nu voi descrie cu deamănuntul chipul unui astfel de bolnav, căci îl știe toată lumea. Voi arăta însă, care sînt cauzele de căpetenie ale ofticei, înșirând apoi mijloacele, prin care se-i prevenim.

Oftica e o boală de plumăni, care seacă pe om din zi ce merge, îl uscă așa zicînd de pe picioare. Ea roade plumănille, așa încât dela o vreme omul numai capetă aer destul și se înecă. Pe unii îi doboară mai de grabă în mormânt, chiar și în câteva săptămăni, pe alții mai cu încetul, după luni sau ani. Mai cu seamă oamenii tineri atinși de această boală adese pier în grabă.

Tot ce slăbește plumănille, obleşte drumul înspre oftică, d. p. traiul în aer stricat, în birturi, cafenele, locuințe murdare și neaerisate și c. l. Deasemenea slăbesc plumănille, dacă se răcesc în mai multe rînduri.

Dar' ușor cad în oftică mai cu seamă acei care duc o vieată destrăbălată, hrănindu-se rău și nedurmind nopți întregi. Prin hrana rea și prin nedurmire, trupul întreg slăbește, prin urmare și plumănille. Deasemenea sînt în primejdie acei care pătimesc de alte boale îndelungate, cum sînt unele boale de stomac (rînză); căci neputîndu-se trupul nutri de ajuns, îi seacă puterile.

Multă lume crede, că oftica se poate moșteni dela părinți. Să le dăm dreptate; dar' nu mai puțin adevărat e, că cei mai mulți o capetă din negrije, deși părinții lor au fost sau sînt oameni foarte sănătoși.

De aceea să nu prea lăsăm sănătatea în grija sorții. Dacă vrem să fim, întrucât se poate, scutiți de oftică, să ne ținem de următoarele reguli:

1. Să nisuiim, ca locuințele și odăile de lucru să fie largi, bine uscate, aerisate și ferite de prav.

2. Să ne ferim de tot ce ar strica sănătății, cum sînt bețiile, petrecerile de noaptea și altele.

3. Să dăm trupului totdeauna hrană îndestulitoare.

4. Să căutăm leac ori-cărei boale până-ce nu se învechește.

5. Ear' dacă soartea așa hotărăște, că cineva să trăească în aceeași odăe cu un ofticos, să fie cu mare grije, căci scuipatul acestuia cuprinde în sine un fel de otravă care, ajungînd în trupul altuia, mai cu seamă în trupul unui om slăbit prin câte toate, ușor îl molipsește. De aceea să nu sărutăm oameni, care ni-se par ofticoși. Pe astfel de bolnavi se-i silim ca să scuipe într'un vas cu apă, care apoi să se poate arunca la un loc sigur, ear' nu să murdărească podinele și păreții, cum e obiceiul la mulți dintre plugarii noștri. Scuipatul aruncat pe podine se uscă, se face prav, care se ridică la măturat în aer, așa că poate ajunge și în

plumăni sănătoase, molipsindu-le cu oftică. Albiturile și vestmintele omului ofticos trebuie ținute în cea mai mare curățenie. Dacă s'ar întempla să mânjească ceva cu scuipat, trebuie spălat cu leșie sau apă ferbinte, deasemenea și vasul pentru scuipat.

Observând cu luare aminte povețele înșirate, ne vom scuti pe noi înșine și pe copiii noștri de oftică. Și cui nu-i este scumpă sănătatea?

Dr. Beu.

Mierea ca hrană și ca leac.

În vechime oamenii se nutriau mai mult cu lapte, miere și cu alte asemenea bucate, care ni le îmbie firea de-a gata și care cuprind în sine tot felul de materii hrănitore.

Istoria ne spune, că oamenii din vechime erau mai puternici și trăiau mai mult decât cei din timpul de față. Una din cauzele puterii și trăiniciei lor se crede, și cu tot dreptul, a fi fost felul lor de nutrire.

Mulți sînt de părere, că mâncările din zilele noastre, adese gătite cu prea multă măestrie, mai mult strică decât ajută stomacului (rînzei) și sănătății și de aceea ne dau sfatul să ne întoarcem earăși la modul cel vechiu de traiu. Și noi le dăm drept și zicem că, pe cât numai se poate, să ne folosim de bucate mai simple (mai de rînd) și oarecum firești, cum sînt d. p. mierea, laptele, ouăle ș. c. l.

Deci înțeleptesc lucru am săvîrși, cultivând stupi în măsură cât mai mare și folosind mierea ca nutremânt în fiecare casă.

Mierea se mistue ușor, e foarte hrănitore și are un gust foarte plăcut.

Despre turiștii (astfel se numesc învățații, care cercetează munții din Elveția, Tirol și alte țeri) se spune, că adese se nutresc cu miere în călătoriile lor anevoioase, bine știind, că mierea le dă puterea și statornicia trebuitoare.

În părțile noastre mierea nu prea are trecere, pentru că oamenii nu o știu prețui după-cum se cuvine. În unele orașe mari însă, mierea se dă ca nutremânt copiilor în toate zilele și veni-va timpul, când și la noi se va urma astfel.

Dar' mierea este prețioasă nu numai ca nutrimânt, ci se mai poate întrebuița în locul zahărului, în beuturi ș. a. Până nu știau oamenii pregăti zahărul, mierea avea foarte mare trecere și au rămas dovezi în scris, că pe la noi și în Țeara Românească erau odinioară foarte mulți cultivători de stupi, al căror număr însă a mers scăzînd cu repejune.

De mare folos e mierea, întrebuițată fiind și ca leac (medicină). Pe lîngă că scutește de multe boale pe cei-ce o mănăncă în toate zilele, ea mai vindecă și multe boale, care s'au ivit în trupul omului.

Cu ajutorul ei s'a vindecat chiar și difteria și anghina, acești vrășmași de moarte ai copiilor.

Scriitorul acestor șire încă a avut prilej în iarna de față să vază urmările bune ale mierei.

Fiind în comună sute de copii bolnavi de scarlatină, care este împreună cu durere de grumazi, mulți, foarte mulți dintre părinți au întrebuințat mierea ca doftorie și durerile de grumaz s'au alinat în scurt timp.

Îndulcind cu miere zama florilor de soc și de teiu atât de bună pentru tusa, și zama florilor de mușețel, contra durerii de stomac, dobândim un leac foarte prețios.

Sunt, afară de cele amintite, multe boale, la oameni și la vite, care se vindecă cu miere și e lucru de sine înțeles să se întemple astfel; căci fiind adunată din zeci și sute de soiuri de flori, ea cuprinde multe materii vindecătoare. r. s.

Ce să sădim în grădina de legumi: meri sau peri?

Osândiți fiind a crește în pământul adese foarte gras din apropierea legumilor, numeroase pășanii au dovedit, merii, aproape toți, pătinesc de cangrenă (rac) și nu arareori de teciune. Pricina trebuie căutată în gunoiul de grajd sau urina (udul), cu care se îngrășe pământul menit pentru legumi. Tocmai fiindcă asemenea pământuri sunt grase, merii odrăslesc cu îmbelșugare și produc, în paguba roadelor, ramuri și crengi mustoase, expuse la ger, cangrenă și alte boale. O altă scădere este, că merii se rămuresc bucuroși în lături și amenință legumile cu imbrâncire.

Perii din contră isbutesc printre sau aproape de legumi destul de bine și produc roade mai mănoase decât merii, una fiindcă ei (perii) sunt puțin expuși la cangrenă, alta fiindcă rădăcinile lor se întind mai ales în adâncime, unde este puțin simțită înrăurirea pământului gras de deasupra. Destul că une-ori întâlnim prin grădinile de legumi, în nemijlocită vecinătate, peri îndeplin sănătoși și meri, care trag de moarte. Perii se deosebesc și prin aceea, că își întind crengile mai mult în sus și răspândesc astfel umbră mai puțină.

Prin urmare: *sădiți în grădina de legumi peri, nu și meri!*

Tărițe înăcrite.

Pentru de a știrici, nu cumva țărițele murate cu aluat acru (aluățel) sunt mai priincioase vitelor, un econom vestit a făcut o cercare cu 3 vaci lăptoase. În curs de 14 zile, aceste vaci au primit țărițe amestecate cu apă ca de obicei. Laptele dobândit a fost într'aceea măsurat în regulă. În curs de alte 14 zile li-s'a dat țărițe, care se amestecase încă de

seara cu apă ferbinte și puțin aluat înăcrit. Deosebirea în cătățimea totală a laptelui a fost de 24 litre. Cercarea s'a repetat întocmai și cu același rezultat. Un alt econom, vrednic de încredere, a făcut o cercare cu rîmători (porci) de îngrășat, asupra cărora țărițele au avut o înrăurire de asemenea priincioasă.

Desamortirea pomilor.

Nu arareori se întemplă, că pomii din nou sădiți continuă a nu odrăsli cu săptămânile; deși coaja lor rămâne verde. Aceasta se poate zice mai ales despre pomii, care s'au fost sădiți pe frig sau care au pătimit pe drum de uscăciune. Asemenea pomi se scot din pământ, se retează din nou la rădăcini și se țin câteva zile în apă curată, când apoi se sădesc earăși. Urmarea este, că odrăslesc în pripă, mai ales dacă pământul dimprejur se înzestreață cu gunoiu putred și dacă coaja se spoeste cu o cirueală din var și lut cleios, care se întârzie exaburirea umezelii.

Uciderea galițelor.

Francezii atât de îndemnatoci și practici ucid (taie) galițele altmintrelea ca noi. Ei cască ciocul și cu ajutorul unui cuțit ager și îngust spintecă partea dinapoi a gâtului, tăind astfel meduva spinărei. Urmarea firească e, că animalul moare numai decât. Galițele ucise se țin spânzurate de picioare până ce sângele s'a scurs cu desevirșire. Jupitul (ciupelitul, ciupitul) se îndeplinește până a nu se fi răcit trupul ucis. Cu chipul acesta, pelița rămâne mai frumoasă decât jupită fiind în apă ferbinte, cum se întemplă la noi.

Gălbinarea pomilor.

Uneori se întemplă că frunzele cutărui pom se îngălbinesc și pică jos în timpni verei și chiar primăvara. Această boală se ivește mai ales când rădăcinile au dat de apă stătătoare sau de pământ sterp. Drept mijloace se recomandă: abateră umezelii de prisos prin șanțuri adânci și îngrășarea cu mult compost sau gunoiu putred de grajd.

Știri economice.

Prăsierea sēmēnții de trifoiu și luțernă. Luând în privire, că și economii mai mici sunt în stare să prăsească sēmēnță de trifoiu și de luțernă bună și liberă de rocoină (toroșel, mētase), ministrul ung. de agricultură s'a adresat reuniunilor agricole din comitatele Brașov, Trei-Scaune și Șarăș cu invitarea să stărue pentru a se prăsi sēmēnță de soiurile amintite în măsură mai mare. Drept încurajare, ministrul a încuviințat împărțirea a trei premii, unul de 100, altul de 70 și al treilea de 30 fl., pe seama acelor economii mici, care pe o întindere de 15 jugere catastrale (1

juger cat. = 1600 stânj. pătrați) vor fi prăsiind sēmēnță de trifoiu și luțernă cât mai bună și multă.

Sprijinirea economiei casnice în România. Pentru de a înlesni dezvoltarea economiei casnice, ministrul român de agricultură a tocmit anul acesta, ca și în trecut, 1½ chilog. sēmēnță (ouă) de gândaci de mētasă cum și sēmēnță de cânepă și anume de Ungaria 1000 chilog. și de Polonia 500 chilog. și tot atâta sēmēnță de in unguresc și sicilian.

Acestea sēmēnțe se vor împărți sătenilor în cinste, ear' celoralte persoane pe bani după cât a costat.

Pagubă norocoasă. În comuna ru-sească Biștubinka lângă orașul Astrachan 'i-se furase unui proprietar doi cai prăsiți de el însuși. A treia zi după furt unul dintre cai se întoarse acasă singur singurel. Trecu o lună, trecură două și proprietarul nici că mai nutria nădejdea de a regăsi calul furat. Dar' ce să vezi: într'o zi, fiind ocupat prin curte (ogradă), aude ca din senin un nechezat puternic dinspre poartă. Proprietarul se repezește și deschizând, care nu-i fu bucuria vëndu-și calul aproape uitat. Și pe lângă că s'au întors, calul era înzestrat cu o șea încărcată de podobeli prețioase și oblânci (scări) de argint. Și de șea atârnav două pachete, unul cu teiu și altul cu făină de grâu. Pe semne, calul se spăriase te miri de ce și asvirlind pe călăreț, o tulise năvalnic înspre casa stăpânului iubit de odinioară. Darul adus stăpânului e socotit cu peste 200 fl.

O trăsură mișcată cu ajutorul petroleului. Marchizul Carlo Ginori a eșit mai zilele trecute din grajdurile sale din Florența (Italia) într'o trăsură pusă în mișcare cu ajutorul petroleului. Această trăsură este pentru patru locuri și merge tot așa de repede ca-și-cum ar fi trasă de doi cai în trapet. O mare mulțime de curioși erau înșirați pe străzi spre a admira această descoperire a marchizului Ginori. Încercarea a isbutit foarte bine. Această trăsură se poate urca pe o hulă foarte mare. Pe toate străzile, pe unde a trecut, ea a stîrnit cea mai mare uimire.

Negoțul României cu Austro-Ungaria. Din datele publicate de ministerul român de finanțe se vede, că dela 1875 până la sfîrșitul an. 1892 mișcarea dintre România și Austro-Ungaria fost precum urmează:

	Importat	Exportat
1875 lei	40,206.069	48,735.396
1877 "	179,782.782	90,134.248
1885 "	120,683.925	83,783.118
1887 "	53,455.220	21,229.030
1888 "	50,858.862	13,545.164
1889 "	49,376.518	16,558.784
1890 "	52,716.386	8,912.889
1891 "	71,037.576	23,195.104
1892 "	89,355.657	31,566.087

Despre altoirea viței americane. „Furnalul societății centrale agricole” din București aduce știrea, că tinêrul inspector de viierit, dl V. Brezeanu, a tipărit o lucrare despre „Altoirea viței americane”, asupra căreia vom reveul după-ce o vom fi cetit.

Ou rar. Din Londra, capitala Angliei, se împărteșește, că la 22 Februarie a. c. st. nou s'a vëndut acolo în licitație un ou cu

prețul uriaș de peste 3000 fl. Vorba este de oul unei paseri de mare, a cărei seminție s'a stins cu totul, așa că din 1844 încoace nu s'a mai găsit paseri de acest soi. Asemenea ouă aveau rari nu au rămas până astăzi decât 68, dintre care 48 în Anglia și Scoția, 10 în Franța, 3 în Germania, câte 2 în Olanda și America și câte 1 în Danemarca, Portugalia și Svițera. Oul vândut deunăzi a fost cumpărat cu vre-o 60 ani mainainte de la un pescar cu prețul de abia 1 fl.

O probă de multiplicatie. Adese se întâmplă că, având de a face cu multiplicării mai mari repetim aceeași greșeală fără să-i putem da de urmă. În cele următoare vom împărtăși o purcedere sigură și îndemnată, destinată a ne lămurii, dacă multiplicarea a fost greșită sau ba. Și ca să nu întindem vorba alegem un exemplu practic. Productul din 63.724×539 este 34.347.236. Cifrele cuprinse în product, adunate fiind, ne dau 22. Adunând aceste două cifre căpătăm numărul 4. Prin adunarea cifrelor cuprinse în multiplicatorul 539 dobândim 17 care, adunate și ele ne dau numărul 8; $8 \times 4 = 32$. Prin adunarea cifrelor din 32 căpătăm numărul 5. Și fiindcă cifrele productului ne dau și ele numărul 5, multiplicarea e dreaptă.

Monstru (minune a firii). Într'una din zilele trecute, femeia Chira, soția locuitorului Petrache Pașol, din comuna Cucuruza, a născut un copil ciudat: având capul mare, ochii lipiți, nasul și buza de sus lipsindu-i; în locul nasului un semn de mărimea unei alune, fără cerul gurei; degetele mâinilor se întind și se string într'un chip neregulat. Atât muma cât și copilul sunt în viață.

Cărțile postale. La 14 Ianuarie a. c. s'a ținut în Anglia sərbarea de 25 ani a introducerii cărților postale. Propunerea introducerii e datorită profesorului Hermann dela academia militară din Wiener-Neustadt. Cărțile postale au fost introduse în Austria la 1869, în Germania la 1873 și în celelalte țeri, care fac parte din Uniunea postală, la 1880.

Brotac sburător. Vestitul învățat Wallace a întâlnit pe insula Borneo, în Asia-de-Sud, un brotac (broască) mare repezindu-se în sbor dintr'un arbore fualt. În anii mai din urmă călătorii au avut prilej să facă cunoștința unor brotaci înzestrați cu peliță uriașă de înnotat, care le îngăduie să se coboare sburând până la depărtări însemnate. Acești brotaci trăiesc pe arbori și tufe, din fluturii și gândacii prinși în sbor.

Din traista cu povețele.

Întrebarea 79. Vă rog să-mi răspundeți în „Foia Poporului” la întrebarea: Prin ce și cum s'ar putea scoate nește pete de cafea neagră din giolgiu, din care sunt făcute costumele naționale?

I. M. Cr.

Răspuns. Petele de cafea se pot înlătura prin apă caldă și săpun. Neisbutind, cercă cu „leşie de lavelle”, care se căpăta în apotecă (farmacie). Borangicul, adică giolgiul, din care este făcut pe semne costumul amintit, se înmoaie în această leșie și după vre-o $\frac{1}{2}$ oră se spală cu apă ferbinte și săpun.

Întrebarea 80. Cărțile pricinuesc fenațelor din comuna noastră mari pagube, deși economii de aici curăță mușinoarele în fie-care primăvară. Am cetit, că aceste animale aduc și foloase prin stirpirea vermilor stricăcioși. Mult mai mare însă este stricăciunea pricinuită. Vă rog deci să ne împărtășiți vre un mijloc pentru stirpirea cărților.

P. Têrfălogă,
econom.

Răspuns. Cărțile, numite pe alocurea soboli, aduc economului mari foloase prin aceea, că stirpesc sumetenie de vermi și alte gângănii (insecte) stricăcioase. Risipite fiind an de an, mușinoarele ajută și ele erburilor. Drept aceea, mijloacele de stirpire se vor aplica numai unde cărțile amenință a se spori tocmai prea tare. Cel mai sigur mijloc este negreșit să ne punem la pândă și se lovim apăsător și repede cu o sapă puternică tocmai pe când cărțița se mișcă scoțând țărână proaspătă în cutare mușinoiu. Dintre celelalte mijloace amintim pe scurt: prinderea în curse anume întocmite spre acest scop sau în oale smălțuite, îngropate în pământ și cuprinzând o femeiușcă de cărțiță vie, cum și otrăvirea prin aluat de fosfor amestecat cu rîme, oleu de terpentină ș. c. l. Vrășmașii lor firești sînt: cîinii, cioarile, buhile (bufnițele) și așa m. d.

Întrebarea 81. Vă rog să-mi faceți cunoscut, unde și cu ce preț aș putea cumpăra o cutie ceară de altoit? În Alba-Iulia nu am aflat.

P. Varvara,
învățător.

Răspuns. Adresează-te prin o carte de corespondență la L. Reschner în Sibiu, strada Pintenului nr. 4, care bucuros trimite cu rambursă și anume 1 chilogram ceară îndatinată de altoit cu 1 fl. 60 cr. Neasemnat mai practică și spornică este reșina fluidă de altoit, pe care numitul comerciant o vinde și adică cutia de 125 grame cu 25 cr., ear' cutia de 250 grame (= $\frac{1}{4}$ chilogram) cu 50 cr.

Întrebarea 82. În parochia mea Fornădia se află un om primejdios, care a fost osândit de mai multe ori pentru furturi ș. c. l. Toate încercările de a-l îndrepta au rămas zadarnice. De vre-o 8 ani încoace, acest om n'a voit să plătească taxele stolare și ale învățătorului. Murindu-i o fetiță în vîrstă de 13 ani, el a înmormântat-o ca pe un dobitoc, fără preot, nevoind a mă primi la slujbă, firește numai ca să nu plătească.

Mă rog deci să-mi răspundeți în „Foia Poporului” la întrebările: Ce ar trebui să fac? Să-l acuz și unde? Este lege, care oprește înmormântarea fără preot și fără slujbă?

P. Câmpean,
paroch.

Răspuns. După spusele pricepătorilor, legile civile nu opresc înmormântările fără preot și fără slujbă. Este însă neapărat să se facă arătare parochului pentru inducerea casului de moarte în condica (matricula) răposaților. Legile bisericesti, lucru firesc, obligă pe fie-care să cheme preotul la înmormântare. Deci fă numai decât arătare la oficiul protopresbiteral competent spre a dispune cele de lipsă.

Întrebarea 83. Vă rog să-mi răspundeți în „Foia Poporului”, cum să se aplice „Antibetulinul” și în ce măsură?

I. J., învățător.

Răspuns. Eată ce a răspuns un doctor român vrednic de încredere: Beția este o

boală oarecum sufletească și astfel leacurile aplicate împotriva ei nu ajută. Cel mai nimerit mijloc este ca cel bețiv să voească însuși, văzînd urmările atât de triste. Antibetulinul este și el un fel de bețură spirtuoasă, care nu strică, dar' nici nu ajută, beută fiind în cățătime ceva mai mare. De cumva ai fi cercat, te rugăm să ne împărtășești și nouă isprava, bună sau rea, drept orientare pentru alții.

Întrebarea 84. Binevoii a răspunde în „Foia Poporului” la următoarele două întrebări:

Aici în comună se află un faur bun, care m'a rugat să știricesc, de unde și-ar putea cumpăra o nicovală a avea foarte bună de soi german?

Despre auritul pe lemn mi-ar trebui o carte bună. Vă rog să-mi împărtășiți, care dintre cărțile de acest fel este mai bună și de unde o aș putea cumpăra?

N. I. Bosioc,
sculptor.

Răspuns. Nicovale bune, fie și de obârșie din Germania, se află în toate orașele mai mari, d. p. în Arad, Timișoara. Între neguțătorii de fer vrednici de toată încrederea se numără Carol F. Fikeli, prăvălie de fer în Sibiu, de unde se pot căpăta nicovale de soiul dorit; nicovalele a avea bune și trainice sînt firește mai scumpe ca cele îndatinat. La cerere, numitul neguțător trimite bucuros catalogul ilustrat de prețuri, întocmit românește.

După arătarea unui librar de aici, o carte bună de soiul amintit ar fi: *Popinghausen, Goldleisten und Bilderrahmen mit Atlas*; prețul unui exemplar 3.75 marce germane (= vre-o 2 fl. 30 cr.) Adresează-te la un librar, care bucuros te va servi. O altă carte, poate și mai bună, în care se expune pe larg măestria auritului de părcane este „Der Staffiermaler” de Watin cu prețul de 3 fl. 72 cr.

Întrebarea 85. Vă rog să-mi răspundeți în „Foia Poporului” la întrebările ce urmează:

Dela ce fabrică sau neguțătorie aș putea comanda obede de fag sau de gorun (stejar) din câte o singură bucată — colaci de roată — cum și alte lemne de acest soi?

Dela cine și cu ce preț aș putea căpăta castani sălbatici și altoi de măr și de păr?

De unde aș putea cumpăra ouă de găini, soiul Langshan? Dela dl I. Schuster nu am putut căpăta anul trecut.

N. Anca.

Răspuns. Colaci de roată din câte o singură bucată vinde Antal és Gyula în Budapesta, Erzsébet-körút nr. 34, cu prețul de 80 cr., 90 cr., 1 fl. bucata, potrivit cu grosimea. Transportul face vre-o 10 cr. de bucată. Cere o listă de prețuri. Rotarii de aici cumpără lemnul de rotărit dela țeranii dimprejur. C. Weindel, vâpsitor și rotar aici, strada Morii nr. 6, are de vînzare cu prețuri eține lemn uscat de rotărit de ori-ce soi, afară de colaci de roată.

Castani sălbatici, pomi și altoi de ori-ce soi, de asemenea ouă de Langshan poți căpăta dela I. Schuster, director al școlii agricole-comitatense aici. Cu ce preț n'am fost în stare să știricim astădată. Cere deci o listă de prețuri.

Galeș, Emanuil Beșa, învățător-director în Poiana, Chirion Muntean, învățător în Cornățel, Ioan Popovici, paroch în Sadu și Nicolae Motora, paroch în Trâmpeole.

e) pădureți (meri, peri, pruni):

Tuturor acelor membri ai reuniunii, care se vor adresa spre acest scop până la 1 Aprilie n. a. c. către subscrisul comitet, arătând soiul și numărul pădureților ce doresc să capete. Cheltuelile de pachetare și portul postal îl vor suporta cei împărțâșiți.

Ad. a) — c). Pachetele de sămințe, la care este alăturată și broșura „Trifoiul” de Eugen Brote, presidentul reuniunii, pro-văzute cu adresele împărțâșiților se află depuse în magazinul de sămințe L. Reschner din Sibiu, Piața-mare, de unde se pot lua în primire pe lângă o simplă adevărire.

Cei împărțâșiți se reacearcă a face la timpul seu comitetului reuniunii raport detaliat despre rezultatul recoltei.

Ad. d) e) Surceii nobili, precum și pădureții se pot lua în primire dela subscrisul vice-president (Sibiu, strada pământul mic Nr. 12.)

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”, ținută la 20 Martie n. 1894.

Ioan de Preda, Victor Tordășianu,
vice-presid. secretar.

Proprietar și editor: T. Liviu Albini.

Pentru redacție, în lipsa dlui Ioan Russu Șirian
răspunzător: George Moldovan.

Posta redacției.

D-sale A. L. în Baiașprie. Fie voia D-tale. Nu o publicăm.

Dlui Teodor Popovici, inv. De unde ești? Nu ne spui. Și scrie-ne mai pe larg cum stați cu biserica, și cum de aveți lipsă de ajutor.

Dlor preoți R. și S. în C. Scrisorile subsemnate de autori se publică pe propria răspundere a subscrisorilor. Așa merge la redacțiile foilor. Pentru acelea redacția nu are răspunderea morală, și celor-ee pe redacție se supără pentru atari scrisori, aceasta le zice cu vorbele scripturii: „iartă-le lor Părinte!”. „Foaia Poporului” a promis, drept program, în primul seu număr, că... „publică cu plăcere despre lucruri mai însemnate ce se petrec la sate, și ori-ce plângere dela cei-ce se simt loviți din vre-o parte oare-care”. firește și întimpinările. De aceasta ne-am ținut și ne ținem. Fiind cineva suspționat pe nedrept, și se dă tocmai prilej a-și arăta vrednicia în fața publicului. Publicăm și dela D-voastră o întimpinare cinstită, deamă de niște preoți, dar această inurbană scrisoare a D-voastră nu. Combateți acuzele aduse asupra D-voastră obiectiv, în chip demn, ca oameni culți, și atunci, da.

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

Duminică, 13 Martie: Ibașfalău, Lăpușul-romănesc, Feldioara.

Luni, 14 Martie: Frata, Suia, Zam, Trapold, Darolț, Cojocna.

Vineri, 18 Martie: Rușia-in-Munți, Săseiori, Hașfalău, Zentelke, Roșia.

Sâmbătă, 19 Martie: Dângheleag, Huedin, Turda.

LOTERIE.

Tragerea din 17 Martie n.

Budapesta: 3 12 80 25 57

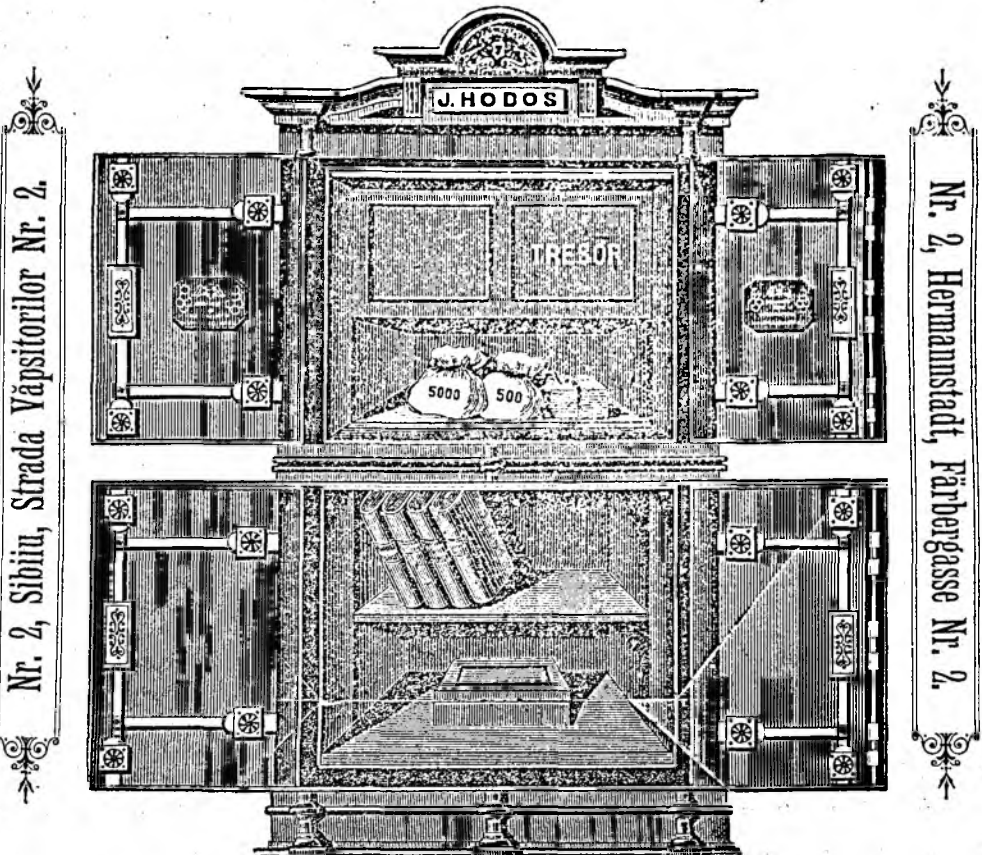
Tragerea din 20 Martie n.

Sibiu: 59 52 10 50 6

Călindarul săptămânii.

Zilele	Călindarul vechiu	Călind. nou	Soarele
	Dum. 2-a în Post, gl. 2, sft. 10.	răs. ap.	
Dum.	13 P. Nichifor Patr.	25 D. Paștil.	5 54 6 20
Luni	14 Cuv. Benedict	26 L. Paștil.	5 52 6 22
Marti	15 Mc. Agapie	27 Rupert	5 50 6 24
Merc.	16 Mc. Sabin	28 Malcu	5 47 6 25
Joi	17 Preacuv. Alexie	29 Eustasiu	5 45 6 27
Vineri	18 P. Chiril Arch. Iers	30 Cuirin	5 43 6 29
Sâmb.	19 M. Hris. și Darie	31 Balbina	5 41 6 31

Primul Român fabricant de casse
în monarhia austro-ungară
IOAN HODOS [434] 1—

și recomandă
cassele și cassetele sale de fier

Pentru păstrat de bani și hârtii de valoare.

sigure contra focului și spargerii

de diferite mărimi și forme cu prețuri cât de moderate.

Interesaților se trimite la cerere „Prețuri curente” gratuit și franco.

Cassele sunt expuse vederii cercetătorilor în localul fabricii.

2 medalii de aur,
13 de argint,
9 diplome de onoare.

I. **Franz Joh. Kwizda.**

Fluidul de restituțiune
al lui [482] 4—45
KWIZDA
apă de spălat pentru cai. Prețul unei sticle
1 fl. 40 cr. v. a.

De 30 de ani întrebuințată în grajdurile curții și ale militarilor și civililor, pentru întărire după strapațe mari, la scrintituri, înțepnirea mușchilor etc., face caii să presteze mult la trainare.

Marca

de scutire.

Liferant al curții c. și r. austro-ungare.

Să se observe bine marca și să se ceară exclusiv fluidul de restituțiune a lui **Kwizda.**

Liferant al curții reg. române.

Depositul principal:
Farmacia cercuală
Korneuburg 1. Viena.

Se capătă în toate farmaciile și drogueriile din Austro-Ungaria

La „Institutul Tipografic“
în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL
dlui Dr. Vasile Lucaciu.
Un tablou în mărime de 38×28 cm.
Prețul 50 cr.

În editura „Institutului tipografic“
a apărut și se află de vânzare

Prăsirea pomilor

de
D. COMSA,

membri în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

A eșit de sub tipar și se află de
vânzare la Institutul Tipografic:

AL X-lea PROCES

AL ZIARULUI

„TRIBUNA“

ȘI

O PREFAȚĂ RETROSPECTIVĂ.

Desbaterile urmate înaintea curții cu jurați în
ziua de 17 Martie n. și anume: Discursul de
acusare și replica procurorului Dr. Aurel Lazar.
Răspunsul și duplica de apărare a dlui I. Russu
Șirianul, — precum și articolul înscriminat și cere-
rea de punere sub acușare a ziarului „Tribuna“.

Prețul 25 cr. sau 60 bani.

Foaie ilustrată pentru familie

„VATRA“

sub direcțiunea

dlor **I. Slavici, I. L. Caragiale și G. Coșbuc.**

Această revistă ilustrată este dirigeată de unii dintre cei mai apreciați scriitori
români, cu menirea de a oferi onor. public cetitor român, cele mai bune scrieri ale
celor mai talentați scriitori români din toate părțile locuite de Români.

Trebuia în sfârșit o foaie, care să ocupe un loc de cinste pe masa fiecărei
familii românești.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru atingerea acestui scop; grija de căpetenie
fiind a nu lăsa să se strecoare în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiile nea-
mului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune povești, romane, povestiri, poezii etc. originale și alese, vor ocupa
primul loc și numai întâmplător în al 2-lea rând traducțiuni. Toate însă în cea mai
curată, mai aleasă și mai frumoasă românească.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele
însemnate, partea variată și humoristică, toate își vor avea coloanele speciale reser-
vate în această foaie, cu competență și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijată: Sfaturi bune din punctul de vedere al
educațiunii, higienii, îmbrăcăminteii, a traiului economic, felurite îndrumări folositoare
economiei casei, vor fi tratate cu multă grijă.

Ilustrațiunile vor fi alese pe cât e cu putință din istoria neamului nostru, copii
după tablourile artiștilor noștri și a celor străini, vederi felurite din țeara noastră și
de pretutindena unde locuiesc Români.

În aceste condițiuni se va prezenta onoratului public român, foaia ilustrată
pentru familie

„VATRA“,

ca un mărgăritor al literaturii noastre naționale, și va apăre de 2-ori pe lună,
adecă 24 fascicule pe an de câte 4 coale 4° mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețul abonamentului pe un an este:

Pentru Austro-Ungaria: coroane 24. Pentru țerile Uniunii-Latine: fr. 24.

Vânzarea cu numărul: **coroane 1.10** (Austro-Ungaria), **franci 1.10** (țerile
Uniunii-Latine).

Subsemnatul vă roagă să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni româ-
nești, și să-i asigurați continuitatea prin binevoitorul d-voastre sprijin, abonându-vă la ea.

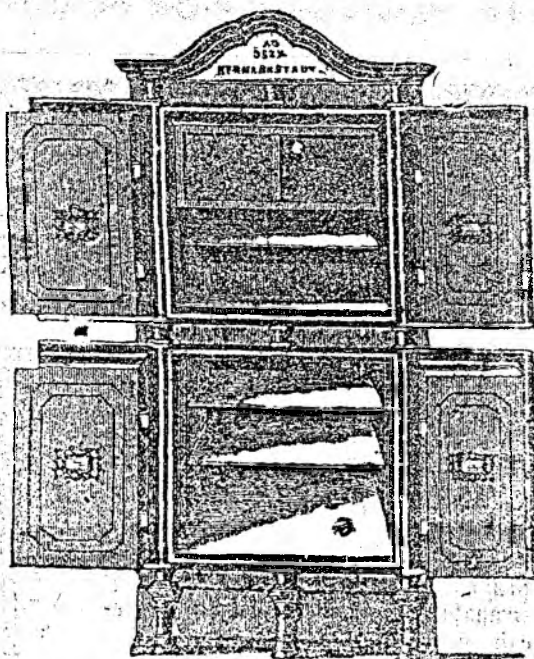
*Abonamente se primesc și în librăria „Institutului Tipografic“
Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 21.*

Cu deosebită stimă:

C. SFETEA,

librar-editor. — BUCUREȘTI.

[476] 2—30

Fabricat în țeară!

Ces. și reg. privil.

Prima fabrică de casse ardelenescă.

Existând de 12 ani, premiată cu mai multe distincțiuni a lui

A. Géza Öszy,

Quergasse Nr. 39,

SIBIU,

Hechtgasse Nr. 40.

recomandă

**Cassele și casetele sale de fier pentru păstrat bani, cărți
și documente**

sigure contra focului și spargerii

de construcție proprie a ei și putând fi deschise numai de cumpărătorul însuși. Diferite forme și mărimi,
cu prețuri mai ieftine, decât asemenea produse din alte fabrici.

CASSELE

sunt expuse vederii cercetătorilor în localul fabricii.

[387] 3—

Prețuri curente ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.